

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

પર આરક્ષિત:૨૩/૦૪/૨૦૨૫

પર ઉચ્ચારિત:૦૮/૦૫/૨૦૨૫

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ સમક્ષ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૫૩૮૦ ઓફ ૨૦૨૪

મંજૂરી અને સહિ માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત સહિ/—

=====

અહેવાલ આપવા માટે મંજૂરી	હા.	ના.
	હા.	

ભારત પેટ્રોલિયમ કોર્પોરેશન લિમિટેડ.

વિરુદ્ધ

રિલાયન્સ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ.

ઉપસ્થિતિ:

વિદ્વાન પરિષ્ઠ સલાહકાર શ્રી નવરોઝ એચ. સિરવઈ સાથે શ્રી એસ. પી.

મજમુદાર, એમ. મુર્તગા કોશવાલા અને શ્રી એ. એમ. આલ્ગાસ શ્રી એસ. પી.

મજમુદાર (૩૪૫૬) અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે

વિદ્વાન પરિષ્ઠ સલાહકાર શ્રી મિહીર જોશી શ્રી મિહીર જોશી સાથે વિદ્વાન વકીલ

શ્રી કુણાલ વ્યાસ સાથે વિદ્વાન વકીલ શ્રી દેવર્ષ ત્રિવેદી, વિદ્વાન વકીલ શ્રી

અર્જુન જોશી અને વિદ્વાન વકીલ શ્રી નિત્યા જોશી સાથે પ્રતિવાદી માટે

(૧૨૨૭૫) એસ) નંબર ૧

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત

સીએવી જજમેન્ટ

૧. તાત્કાલિક પરત કરી શકાય તેવો નિયમ. ગાંધી લો એસોસિએટ્સના વિજ્ઞાન વકીલ શ્રી કુણાલ વ્યાસ પ્રતિવાદી વતી નિયમની સેવા માફ કરે છે.

૨. વર્તમાન રિટ અરજી ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૭ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવી છે જેમાં નીચેની રાહત માંગવામાં આવી છે: –

“(અ) વિજ્ઞાન એડિશનલ સિનિયર સિવિલ જજ, જામનગર (જોડાણ-એ) દ્વારા પસાર કરાયેલ સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નંબર ૧૮૨ ઓફ ૨૦૧૦ માં નીચે દર્શાવેલ ૨૯.૦૮.૨૦૨૪ તારીખના વિવાદિત આદેશને રદ કરીને અને રદ કરીને યોગ્ય રિટ, આદેશો અથવા નિર્દેશો બહાર પાડવા માટે આપ નામદાર ખુશ થઈ શકે છે, જેથી તે અરજદાર દ્વારા માંગવામાં આવેલી રાહતને નકારી કાઢે છે અને અરજદાર પર ખર્ચ લાદે છે અને ૨૦૧૦ના સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નંબર ૧૮૨માં નીચે દર્શાવેલી અરજીને મંજૂરી આપતા યોગ્ય આદેશો/નિર્દેશો પસાર કરવામાં વધુ ખુશી થાય છે. અરજદાર દ્વારા તેની શરતોમાં દાખલ કરાયેલ સી. પી. સી. નો આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ (પરિશિષ્ટ-૧);

(બી) વર્તમાન અરજીની પેન્ડન્સી અને અંતિમ નિકાલ દરમિયાન, આપ નામદાર એ અરજદાર દ્વારા માંગવામાં આવેલી રાહતને નકારી કાઢે છે અને અરજદાર પર ખર્ચ લાદે છે તે હદ સુધી લર્ન એડિશનલ

સિનિયર સિવિલ જજ, જામનગર (જોડાણ-એ) દ્વારા પસાર કરાયેલ ૨૦૧૦ ના સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નંબર ૧૮૨ માં નીચે દર્શાવેલ ૨૯.૦૮.૨૦૨૪ ના વિવાદિત આદેશની અસર અને કામગીરી પર રોક લગાવી શકે છે;

(સી) હાલની અરજીની પેન્ડન્સી અને અંતિમ નિકાલ દરમિયાન, આપ નામદાર ૨૦૧૦ના સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નંબર ૧૮૨ની આગળની તમામ કાર્યવાહી પર જામનગરના વિજ્ઞાન એડિશનલ સિનિયર સિવિલ જજ સમક્ષ રોક લગાવી શકે છે.

(ડી) તમારી ભગવાન (બી) અને (સી) ની દ્રષ્ટિએ વચગાળાની અથવા વચગાળાની રાહત આપવા માટે ખુશ થઈ શકે છે;

(ઈ) ખર્ચ;

(એફ) કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં ન્યાયના હિતમાં અન્ય કોઈપણ ન્યાયી અને ન્યાયી રાહત આપવામાં આવી શકે છે."

૩. જ્યાં સુધી શક્ય હોય ત્યાં સુધી પક્ષકારોને તેમની મૂળ સ્થિતિ અનુસાર ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ મોકલવામાં આવશે.

૪. ટૂંકી હકીકતો જે નીચે મુજબ જરૂરી છે: –

જ.૧ અરજદાર વાદી હોય છે જેણે સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નં.૧૮૨ પ્રતિવાદી સામે ૨૦૧૦નો (૧૯૯૫નો જૂનો શીર્ષક દાવો નંબર ૫૫૯), જે હાલમાં અધિક વરિષ્ઠ દીવાની ન્યાયાધીશ, જામનગર સમક્ષ પડતર છે.

જ.૨ તે વાદીનો કેસ છે કે ગુજરાતના જામનગર જિલ્લાના મોતી ખાવડી ગામમાં ("સૂટ લેન્ડ") સ્થિત અનેક સર્વેક્ષણ નંબરો ધરાવતી ૩૪૯-૩૭-૪૪ હેક્ટર જમીન વાદીને ફાળવવામાં આવી હતી, જે ખાસ કરીને વાદીને 'એ' પ્રદર્શિત કરવાની અનુસૂચિમાં વર્ણવવામાં આવી છે અને દાવાને 'બી' પ્રદર્શિત કરવાના નકશા પર દર્શાવવામાં આવી છે, જેનો હેતુ કાચા તેલ ટર્મિનલ સ્ટેશનની સ્થાપના કરવાનો છે.

જ.૩ તે વાદીનો કેસ છે કે ગુજરાત સરકાર સાથે સંકળાયેલી કુલ ૧૪૮-૭૬-૯૨ હેક્ટર જમીનની ફાળવણી ૨૩મી ડિસેમ્બર ૧૯૯૪ના આદેશના આધારે કરવામાં આવી હતી, જેમાં નં. જમીન/૧/૨૩૧૨/૯૪.

જ.૪ આગળ વાદીનો કેસ એ છે કે ગુજરાત સરકાર દ્વારા હસ્તગત કરવામાં આવેલી ખાનગી જમીનની આશરે ૨૦૦-૬૦-૫૨ હેક્ટર જમીનનો સંચિત જથ્થો અને ૨૭મી ઓક્ટોબર ૧૯૯૪ના સંમતિ પુરસ્કાર દ્વારા વાદીને સોંપવામાં આવી છે, જે જમીન સંપાદન અધિનિયમ, ૧૯૯૪ની કલમ ૧૧ હેઠળ એલ. એ.

કચુ. કેસ નં. ૮/૯૩ તારીખ ૧૨મી ડિસેમ્બર ૧૯૯૪ (તારીખ ૬મી જૂન ૧૯૯૫ના સુધારેલા એવોર્ડ દ્વારા યોગ્ય રીતે સુધારેલ) અને ૨૯મી જાન્યુઆરી ૧૯૯૬ના પૂરક એવોર્ડ.

૪.૫ વાદીની જાણમાં આવ્યું કે નજીકની જમીન પર સીમા દિવાલ બનાવવાના બહાને પ્રતિવાદી (રિલાયન્સ પેટ્રોલિયમ લિમિટેડ તરીકેની તેની અગાઉની ક્ષમતામાં) પ્રતિવાદીની મિલકતની બહાર સીમા દિવાલ બનાવી રહ્યો હતો, જેથી દાવો જમીન પર અતિક્રમણ કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યો હતો.

૪.૬ વાદીએ ૨૯મી નવેમ્બર, ૧૯૯૫ના રોજ રિલાયન્સ પેટ્રોલિયમ લિમિટેડ (પ્રતિવાદી-પ્રતિવાદીના પુરોગામી) સામે ચોક્કસ રાહત અધિનિયમ, ૧૯૬૩ની જોગવાઈઓ હેઠળ દાવો દાખલ કર્યો હોવાનું જણાય છે, જેમાં દાવામાં વિનંતી કરવામાં આવી છે તેમ વિવિધ રાહતની માંગ કરવામાં આવી છે. મુકદ્દમામાં દાખલ કરવામાં આવેલી બિન-સુધારેલી પ્રાર્થનાઓ નીચે મુજબ વાંચે છે: –

‘(અ) પ્રતિવાદી, તેમના સેવકો, એજન્ટો, ઠેકેદારો, અધિકારીઓ, ઉપ-અધિકારીઓ સામે કાયમી મનાઈ હુકમ માટેના આદેશ અને હુકમનામા માટે અને તેમને, તેમના સેવકો, એજન્ટો, ઠેકેદારો, અધિકારીઓ, ઉપ-આદેશકોને વાદી માટે હસ્તગત કરેલી જમીન પર અને અહીં આંક બીમાં ઉલ્લેખિત જમીન વાદીને આવરી લેતી તમામ

જમીનો પર પ્રવેશ કરવા અને/અથવા રહેવા અને/અથવા કોઈ સીમા દિવાલ બાંધવા અથવા કોઈપણ પ્રવૃત્તિ કરવા પર પ્રતિબંધ મૂકવા માટે.

(બી) પ્રતિવાદીને અટકાવવાના અને તેમને પ્રતિબંધિત કરવાના આદેશ માટે, તેમના સેવકો, એજન્ટો, અધિકારી, પેટા-વટહુકમો, વાદી દ્વારા અહીં આંક બીમાં ઉલ્લેખિત જમીનના કબજા અને/અથવા આનંદમાં કોઈપણ રીતે દખલ કરે છે.

સી) કે સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ દાવો બાકી છે, માનનીય અદાલત ઉપરોક્ત પ્રાર્થના (એ) અને (બી) ની દ્રષ્ટિએ વચગાળાનો મનાઈ હુકમ પસાર કરવા માટે ખુશ છે.

ડી) ઉપરની પ્રાર્થના (એ) અને (બી) ના સંદર્ભમાં વચગાળાના હુકમ રાહત માટે

ઈ) પોશાકની કિંમત માટે

એફ) આ માનનીય અદાલતને કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં યોગ્ય અને યોગ્ય લાગે તેવા આગળના અને અન્ય આદેશો માટે.’

૪.૭ વાદીએ દાવાની જમીનનું સર્વેક્ષણ કરવા માટે કોર્ટ કમિશનરની નિમણૂક માટે આંક ૫ નીચે મનાઈ હુકમ અરજી તેમજ આંક ૧૦ નીચે અરજી દાખલ કરી હોવાનું જણાય છે. ટ્રાયલ કોર્ટે કોર્ટ કમિશનરની નિમણૂકની અરજીને મંજૂરી આપી હોવાનું જણાય છે, જેથી કોર્ટના સ્ટેનોગ્રાફરને કોર્ટ કમિશનર તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે, જેમણે ૧૧.૧૨.૧૯૯૫ ના રોજ પોતાનો અહેવાલ રજૂ કર્યો છે, જેમાં પ્રતિવાદી દ્વારા સર્જવામાં આવેલા અવરોધને કારણે કમિશનનું કામ કરવામાં અસમર્થતા વ્યક્ત કરી છે અને તેથી તે દાવાની જમીનનું ચોક્કસ સીમાંકન પણ ઓળખી શક્યો નથી. આમ, કોર્ટ કમિશનરનો અહેવાલ અનિર્ણિત રહ્યો હતો, તેથી, વાદીએ સર્વે અથવા પંચનામા હાથ ધરવા માટે સુપેરિયર/ડિસ્ટ્રિક્ટ ઇન્સ્પેક્ટર લેન્ડ રેકૉર્ડ્સ (ટૂંકમાં "ડી. આઈ. એલ. આર".) અને ડી. આઈ. એલ. આર. ની કચેરીની નિમણૂક માટે આંક ૨૧ નીચે અરજી દાખલ કરી હોવાનું જણાય છે.

૪.૮ આવી અરજી ભૂતપૂર્વ નીચે દાખલ કરવામાં આવી છે. ૨૧ લાંબા સમયથી પેન્ડિંગ હતું કારણ કે એવું લાગે છે કે પ્રતિવાદીએ સમયાંતરે ૬૫ સ્થગનની માંગ

કરી હતી, જે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા તેના આદેશમાં નોંધવામાં આવે છે અને અંતે, તેણે આંક ૨૫૦ નીચે ૦૫.૦૯.૨૦૨૩ પર તેનો જવાબ દાખલ કર્યો હતો.

૪.૯ પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી, ટ્રાયલ કોર્ટે તેના તારીખના ૧૪.૦૯.૨૦૨૩ ના આદેશ દ્વારા આંક ૨૧ હેઠળ દાખલ કરેલી અરજીને મંજૂરી આપી છે, આમ, ડીઆઇએલઆર ની કચેરીમાંથી સર્વેક્ષકની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી.તેથી, લગભગ ૨૮ વર્ષ પછી, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા સર્વેક્ષકની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી.

૪.૧૦ વધુમાં એવું જણાય છે કે આપેલ સમયે, ૧૮.૧૨.૧૯૯૫ પર દાવાના પક્ષકારો વચ્ચે એક બેઠક યોજાઈ હતી, જે બેઠકની વિગતોના રૂપમાં નોંધવામાં આવી હતી, જેમાં પક્ષકારો વચ્ચે સંમતિ થઈ છે કે વાદી જામનગર જિલ્લાના મોતી ખાવડી ખાતે જમીનના ૮૩૯.૬૭ વિસ્તારોનો એકમાત્ર માલિક છે, જેને ગુજરાત સરકાર દ્વારા મૂળ પ્રતિવાદી એટલે કે આરપીએલ ના ઉત્પાદનોને બહાર કાઢવા માટે તેના માર્કેટિંગ ટર્મિનલ માટે વાદીને હસ્તગત કરવામાં આવ્યો હતો અને ફાળવવામાં આવ્યો હતો. તે સંમત થયું છે કે મૂળ પ્રતિવાદીને આવી જમીનમાં કોઈ અધિકાર, હક અને હિત નથી.

૪.૧૧ તે વધુ સંમત થાય છે કે મૂળ પ્રતિવાદી આવી જમીન પર પ્રવેશ કરશે નહીં અને વાદી પાસેથી લેખિત સત્તા વિના કોઈપણ પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરશે નહીં અને આવી કોઈપણ પ્રવૃત્તિ અનધિકૃત રીતે હાથ ધરવામાં આવે તો, વાદી મૂળ પ્રતિવાદીના ખર્ચે તેને દૂર કરવાનો હકદાર રહેશે.

૪.૧૨ બેઠકની વિગતોમાં એવી સંમતિ વ્યક્ત કરવામાં આવી હતી કે જો વાદી તેની માર્કેટિંગ પ્રવૃત્તિઓ માટે ટર્મિનલનું નિર્માણ સીધી રીતે અથવા કોઈ સંયુક્ત સાહસ દ્વારા નહીં કરે, તો જમીનનો ટુકડો તમામ જરૂરી મંજૂરીઓ અને પરસ્પર સંમત કિંમતને આધિન મૂળ પ્રતિવાદીને ટ્રાન્સફર કરશે જે કંપનીના માર્કેટિંગ ટર્મિનલની માલિકી અને સંચાલન કરશે.

૪.૧૩ તે એટલા માટે સંમત થયા હતા કે જેમ કે બેઠકની વિગતો બાકી મુકદ્દમામાં ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ મૂકવામાં આવશે, જેથી બેઠકની વિગતોના સંદર્ભમાં દાવાનો નિકાલ કરી શકાય છે.તે આગળ દેખાય છે કે બેઠકની આવી વિગતો ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવી હતી, તેથી તેણે તેના ૨૨.૧૨.૧૯૯૫ ના આદેશ દ્વારા આંક ૫ નીચે દાખલ કરેલી મનાઈ હુકમ અરજીનો નિકાલ કર્યો છે.

જ.૧૪ તે આગળ દેખાય છે કે તે સમયે, પ્રતિવાદીએ કોઈ લેખિત નિવેદન દાખલ કર્યું નથી.તેમ છતાં, દાવાનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો ન હતો પરંતુ ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ બાકી રહ્યો હતો.

જ.૧૫ મુદ્દાઓ ૦૧.૧૧.૨૦૧૨ ના રોજ તૈયાર કરવામાં આવ્યા હતા.વાદીના દાવા અનુસાર, પ્રતિવાદીએ દાવાની જમીન પર ચાર દીવાલનું નિર્માણ ચાલુ રાખ્યું હતું અને તેને પૂર્ણ કરી લીધું છે અને તેથી તેણે વધારાની વિનંતી કરવા માટે આંક ૧૪૫ હેઠળ સુધારા અરજી દાખલ કરી હતી, જેને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા તેના તારીખ ૧૨.૧૨.૨૦૧૪ ના આદેશ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

જ.૧૬ જેમ જેમ સુધારાની અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવી તેમ ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવેલી વિનંતી મુજબ સુધારો કરવામાં આવ્યો, વધારાની વિનંતીઓ, જેને મૂળ દાવામાં સામેલ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી, જે નીચે મુજબ છે: –

“(એ/એ) કુશળ કંપની દ્વારા કરવામાં આવેલ બાંધકામ

વાદી કંપનીની જમીન.તેને દૂર કરી શકાય છે અને પ્રતિવાદીને આદેશ

આપવામાં આવે છે અને પ્રતિવાદીને ઉપરોક્ત બાંધકામને દૂર કરવા

અને વાદીની જમીનમાં દિવાલ અને અન્ય બાંધકામોના સંકોચનને દૂર

કરવા માટે પ્રતિવાદી સામે મૂળ શરત અને આદેશ પસાર કરવામાં આવે તો જમીનને મૂકવાનો આદેશ આપવામાં આવે છે.

(એ/બી) એવું જાહેર કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદીને વાદીની જમીનમાં કોઈપણ બાંધકામ અને કમ્પાઉન્ડ દિવાલનું નિર્માણ કરવાનો કોઈ અધિકાર નથી."

૪.૧૭ પ્રતિવાદીએ પ્રથમ વખત ૧૬.૧૨.૨૦૧૫ ના રોજ આંક ૧૭૧ નીચે સુધારેલી ફરિયાદમાં તેનો જવાબ/લેખિત નિવેદન દાખલ કર્યું.

૪.૧૮ વધુમાં એવું જણાય છે કે ગુજરાત સરકારે ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી જમીનનું પુનઃ સર્વેક્ષણ/જાહેરાત હાથ ધરવા માટે ગુજરાતમાં આવેલી જમીનનું સર્વેક્ષણ કર્યું હતું, જેથી દાવો કરાયેલી જમીનોનું પણ પુનઃ સર્વેક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું અને નવો સર્વેક્ષણ નંબર આપવામાં આવ્યો હતો.પુનર્વેચાણ/ઘોષણાને ધ્યાનમાં રાખીને, વાદીએ ૦૭.૦૩.૨૦૧૭ પર નવો સર્વેક્ષણ નંબર સામેલ કરવા માટે આંક ૧૭૮ નીચે અન્ય એક સુધારા અરજી દાખલ કરી હતી, જેને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા તેના તારીખ ૧૬.૧૨.૨૦૧૭ ના આદેશ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

જ.૧૯ પ્રતિવાદીએ સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ (હવે પછી "સી. પી. સી". તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૧ હેઠળ આંક ૨૩૦ હેઠળ અરજી દાખલ કરી હોવાનું જણાય છે, જેમાં દલીલ કરવામાં આવી છે કે વાદીએ કોર્ટની જરૂરી ફી ચૂકવી નથી. ટ્રાયલ કોર્ટે તેના ૨૧.૦૨.૨૦૨૨ ના આદેશ દ્વારા વાદીને જરૂરી કોર્ટ ફી ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે.

જ.૨૦ ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા તેના ઉપરોક્ત આદેશમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે વાદીની સુધારેલી વિનંતીને ધ્યાનમાં રાખીને, વાદી જમીનનો કબજો મેળવવા માંગે છે, જેના પર પ્રતિવાદી દ્વારા અતિક્રમણ કરવામાં આવ્યું હોવાનો આરોપ છે અને આમ વાદીના પેરા-૧૫માં વિષયની કિંમત રૂ.

જ.૨૧ અહીં ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ, ટ્રાયલ કોર્ટે ડી.આઈ.એલ.આર. ની કચેરીમાંથી તેના તારીખના ના આદેશ દ્વારા સર્વેક્ષકની નિમણૂક કરી છે, જેમણે દાવો કરેલી જમીનની મુલાકાત લીધી હતી પરંતુ ટ્રાયલ કોર્ટને સંબોધતા તેમના તારીખના પત્ર દ્વારા તેમની અસમર્થતા વ્યક્ત કરીને સર્વેક્ષણ કરવામાં અસમર્થ હતા. તેમણે ટ્રાયલ કોર્ટને વિનંતી કરી છે કે દાવાની જમીનનું મેપિંગ કરવા માટે ઈસરો અથવા ભાસ્કરાચાર્ય નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ફોર સ્પેસ એપ્લિકેશન્સ (ટૂંકમાં "બીઆઈએસએજી-એન"), ગાંધીનગરની મદદ જરૂરી છે. સર્વેક્ષકે દાવો કરેલી જમીનના સંબંધમાં ૪ (ચાર) કોઓર્ડિનેટ્સ આપ્યા હોવાનું જણાય છે અને

સેટેલાઈટ છબીઓ મેળવવા માટે આવી કોઈપણ એજન્સીની નિમણૂક કરવા કોર્ટને વિનંતી કરી છે.

જ.૨૨ ટ્રાયલ કોર્ટે તેના તારીખના આદેશ દ્વારા સર્વેક્ષકની આવી વિનંતીને સ્વીકારી હતી, જેથી, સ્થળના પસંદ કરેલા જ (ચાર) કોઓર્ડિનેટ્સ પર સેટેલાઈટ છબીઓ મેળવવા માટે બીઆઈએસએજી-એન, ગાંધીનગરની નિમણૂક કરી હતી.

જ.૨૩ સર્વેક્ષણકર્તાએ તે મુજબ બી. આઈ. એસ. એ. જી.-એન. ની મદદથી ઉપગ્રહ ચિત્રો મેળવ્યા છે અને સર્વેક્ષણ કાર્ય પૂર્ણ કર્યું છે, જેથી તેણે પોતાનો વિગતવાર અહેવાલ તેના તારીખના ફોરવર્ડિંગ પત્ર સાથે આંક ૨૭૯ ખાતે ટ્રાયલ કોર્ટને સુપરત કર્યો છે.

જ.૨૪ વાદી, સર્વેક્ષણ અહેવાલ અને અન્ય દસ્તાવેજ પુરાવાઓમાંથી પસાર થયા પછી જાણવા મળ્યું કે પ્રતિવાદી દાવાની જમીન પર કબજો ધરાવે છે અથવા તેના કબજામાં છે, જોકે વાદી દાવાની જમીનનો હક ધારક છે, જે પક્ષકારો વચ્ચે નોંધાયેલી બેઠકની ઉપરોક્ત મિનિટોમાં પ્રતિવાદી દ્વારા સ્વીકારવામાં આવે છે.એવું પણ જણાય છે કે મૂળ પ્રતિવાદીનું નામ રિલાયન્સ પેટ્રોલિયમ લિમિટેડથી બદલીને રિલાયન્સ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ કરવામાં આવ્યું હતું.વાદીને

ડી. આઈ. એલ. આર. ના સર્વેક્ષણ અહેવાલમાંથી એવું લાગ્યું કે પ્રતિવાદીએ દાવાની જમીન પર ગેરકાયદેસર કબજો કર્યો છે અને અજાણતાં દાવાની જમીનના કબજાની રાહતનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો નથી, જે વાદી અનુસાર પરિણામી રાહત છે અને તેથી પણ પ્રતિવાદીઓ પાસેથી મેસન નફો મેળવવા માટે હકદાર છે.તેથી, અન્ય આંક ૨૯૦ હેઠળ સુધારાની અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાં ટ્રાયલ કોર્ટને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તે ઉપરોક્ત સુધારાની અરજીમાં વિનંતી કરવામાં આવી છે તેમ ફરિયાદ તેમજ પ્રાર્થનામાં સુધારાની મંજૂરી આપે, જે વિવાદિત છે.

૪.૨૫ નવી સુધારાની અરજી દ્વારા, વાદીએ નીચેની પ્રાર્થનાઓ ઉમેરવાની માંગ કરી હતી, જે નીચે મુજબ છે: –

“૧૮ (એ/સી) આ માનનીય અદાલત એ જાહેર કરવા માટે ખુશ છે કે વાદી એ આંક એ લીમાં ઉલ્લેખિત દાવાની જમીનનો કાયદેસર માલિક છે. "અનુસૂચિ-એ" જેમાં વિવિધ સર્વેક્ષણ સંખ્યાઓનો સમાવેશ થાય છે, જે કુલ ૩૪૯-૩૭-૪૪ હેક્ટર છે, જે મોતી ખાવડી ગામ, તાલ અને જિલ્લામાં સ્થિત છે.જામનગર અને ગુજરાત સરકાર દ્વારા વાદી માટે હસ્તગત અને ફાળવવામાં આવેલ 'એક્ઝિબિટ-બી' તરીકે ચિહ્નિત જમીનના નકશામાં આવરી લેવું અને પ્રતિવાદી કંપની દ્વારા

અતિક્રમણ કરાયેલ દાવાની જમીનના કબજાના હુકમનામા માટે વધુ પ્રાર્થના કરવી.

૧૮ (એ/ડી) દાવાના અંતિમ નિકાલની સુનાવણી બાકી છે ત્યાં સુધી, આ માનનીય અદાલત પ્રતિવાદીઓને દાવાની જમીન પર સ્થાપિત/ઉભા/બાંધવામાં અને/અથવા બાંધવામાં/બાંધવામાં આવી રહેલી સુવિધાઓની યાદી વધુ ખાસ કરીને સર્વેક્ષણ નંબર મુજબ અને વિસ્તાર મુજબ પ્રદાન કરવા માટે નિર્દેશ આપે છે જેથી વાદીના વ્યવસાયના નુકસાન માટે નુકસાનની ચોક્કસ પ્રકૃતિની ખાતરી કરી શકાય અને તે મુજબ વધુ નફો દાવો કરી શકાય."

૪.૨૬ પ્રતિવાદીએ તેના જવાબમાં દર્શાવેલ વિવિધ આધારો પર વિવાદિત સુધારા અરજી પર વાંધો ઉઠાવતા રદપ આંક નીચે પોતાનો જવાબ દાખલ કર્યો હોવાનું જણાય છે.

૪.૨૭ પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી, ટ્રાયલ કોર્ટે તેના તારીખના ૨૯.૦૮.૨૦૨૪ ના આદેશ દ્વારા આંક ૨૯૦ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી વિવાદિત સુધારા અરજીને આંશિક રીતે મંજૂરી આપી છે, જેથી વાદીને પ્રતિવાદીનું નામ એટલે કે

પ્રતિવાદીનું નામ "રિલાયન્સ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ" તરીકે બદલવાની મંજૂરી આપી છે.

૫. ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા ઉપરોક્ત આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ અનુભવીને, વાદીએ વર્તમાન રિટ અરજી દ્વારા ઉપરોક્ત આદેશને પડકાર્યો છે.

૬. આ અદાલતે તારીખ ના રોજ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી નવરોઝ એચ. સીરવાઈ સાથે વિદ્વાન વકીલ શ્રી મુર્તગા કોશવાલા સાથે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એ. એમ. અલ્ગાઉસ, વિદ્વાન વકીલ શ્રી એસ. પી. મજમુદાર અને અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી જમશેદ કવિના અને વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મિહિર જોશી સાથે વિદ્વાન વકીલ શ્રી કુણાલ વ્યાસ સાથે વિદ્વાન વકીલ શ્રી દેવર્ષ ત્રિવેદી, વિદ્વાન વકીલ શ્રી અર્જુન જોશી અને પ્રતિવાદી તરફથી વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી નિત્યા જોશીને સાંભળ્યા છે.

અરજદારની રજૂઆત-પ્લેન્ટિફ

૬.૧ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈ રજૂ કરશે કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ આદેશ જોગવાઈની વિરુદ્ધ છે અને આ અદાલતને ભારતના

બંધારણની કલમ ૨૨૭ હેઠળ તેની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને તેમાં દખલ કરવાની વિનંતી કરે છે.

૬.૨ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈ રજૂ કરશે કે ટ્રાયલ કોર્ટે સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ પર જોગવાઈ લાગુ કરીને અધિકારક્ષેત્રની ભૂલ કરી છે, જ્યારે વર્ષ ૧૯૯૫ માં દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ નો સુધારો દાવો પર લાગુ થશે નહીં, જે જોગવાઈમાં આવા સુધારા પહેલા શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો.

૬.૩ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈ રજૂ કરશે કે સિવિલ પ્રોસિજર કોડ (એમેન્ડમેન્ટ) એક્ટ, ૨૦૦૨ (ત્યારબાદ ("એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ, ૨૦૦૨" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ની કલમ ૧૬ (૨) (બી) ના ખાલી વાંચનથી તે સ્પષ્ટ થઈ ગયું છે અને કાયદાની સારી રીતે સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિ છે કે સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ ની સુધારેલી જોગવાઈ સંભવિત પ્રકૃતિની છે અને આવા સુધારા પહેલા સ્થાપિત દાવાને લાગુ પડતી નથી, જે ૧ જુલાઈ, ૨૦૦૨ ના રોજ અમલમાં આવી હતી. નિર્વિવાદપણે, આ દાવો વર્ષ ૧૯૯૫માં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને આમ, સી. પી. સી. ના આદેશ છઠ્ઠા નિયમ ૧૭ની જોગવાઈ લાગુ થશે નહીં.

૬.૪ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈ રજૂ કરશે કે વિવાદિત આદેશનું ખાલી વાંચન પોતે જ સૂચવે છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ સી. પી. સી. ના આદેશ છઠ્ઠા નિયમ ૧૭ની સુધારેલી જોગવાઈઓનો ભૂલથી ઉદ્દેખ કર્યો છે અને વિવાદિત સુધારા અરજીનો ચુકાદો આપતી વખતે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં આવેલી આવી હકીકત આખરે ન્યાયની નિષ્ફળતામાં પરિણમી હતી.

૬.૫ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈ આગળ રજૂઆત કરશે કે વાદી તરફથી સુધારો લાવવામાં કોઈ વિલંબ થયો ન હતો, જે વિવાદિત અરજીમાં માંગવામાં આવ્યો છે, પરંતુ તે એકવાર ડીઆઈએલઆર નો અહેવાલ પક્ષને ૦૫.૦૩.૨૦૨૪ ના રોજ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવે તે પછી દાખલ કરવામાં આવે છે, થોડા જ સમયમાં, વિવાદિત સુધારા અરજી ૧૩.૦૬.૨૦૨૪ ના રોજ દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેને વિલંબના આધારે નકારી શકાતી ન હતી.

૬.૬ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈ આગળ રજૂઆત કરશે કે સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ ની બિન-સુધારેલી જોગવાઈ અનુસાર, ઉપરોક્ત જોગવાઈની જોગવાઈમાં કોઈ પણ કઠોરતા વિના કાર્યવાહીના કોઈપણ તબક્કે સુધારો મંજૂર કરી શકાય છે અને જેમ કે, વાદીએ તેના મૌખિક પુરાવા સાથે શરૂઆત કરી નથી, જેમ કે વિનંતી કરવામાં આવી છે તે સુધારાને નકારી શકાય

નહીં કારણ કે જો સૂચિત સુધારાને મંજૂરી આપવામાં આવી હોત તો પ્રતિવાદીને કોઈ પૂર્વગ્રહ થયો ન હોત.

૬.૭ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈ આગળ રજૂઆત કરશે કે કાયદાની સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિ અનુસાર, દલીલના સુધારાને સામાન્ય રીતે મંજૂરી આપવી જોઈએ કારણ કે પ્રક્રિયાનો નિયમ ન્યાયનો સહાયક છે, જેના દ્વારા કોર્ટનો પ્રયાસ એ જોવાનો છે કે વાસ્તવિક મુદ્દાઓ રેકૉર્ડ પર આવવા જોઈએ અને તે જ પક્ષકારો વચ્ચે એક જ વારમાં નિર્ણય લઈ શકાય છે, જેનાથી પક્ષકારો વચ્ચે દાવાની કાર્યવાહીની કોઈ પણ વિવિધતાને ટાળી શકાય છે.

૬.૮ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે જરૂરી સમર્થનકારી સુધારાની વિનંતી, જે માંગવામાં આવી છે, તે પહેલેથી જ વાદીમાં જ સ્થાપિત છે અને સુધારા અથવા નવી વિનંતીઓનું સ્વરૂપ, જેને સામેલ કરવાની માંગ કરવામાં આવી છે, તે સ્પષ્ટ અને પરિણામી પ્રકૃતિનું છે, જેને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નકારી શકાયું ન હોત.

૬.૯ તેથી, ઉપરોક્ત રજૂઆત કરીને, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈ આ અદાલતને આ રિટ અરજીને મંજૂરી આપવા વિનંતી કરશે.

જવાબદારી-બચાવની રજૂઆતો

૭. વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂ કરશે કે આ અદાલત ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૭ હેઠળ તેની મર્યાદિત શક્તિનો ઉપયોગ કરતી વખતે વિવાદિત આદેશમાં દખલ ન કરી શકે કારણ કે સુધારાની અરજીને નકારી કાઢતી વખતે કાયદાની કોઈ મોટી ભૂલ અથવા ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલી કોઈ અધિકારક્ષેત્રની ભૂલ નથી.

૭.૧ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી આગળ રજૂઆત કરશે કે માંગવામાં આવેલ સુધારો માત્ર વિલંબિત રીતે દાખલ કરવામાં આવ્યો નથી, પરંતુ વિવાદિત સુધારા અરજીમાં માંગવામાં આવેલી પ્રાર્થનાઓ નિરાશાજનક રીતે સમય પ્રતિબંધિત છે, તેથી, આવા સુધારાને નકારી કાઢતી વખતે ટ્રાયલ કોર્ટ તરફથી કોઈ ભૂલ થઈ નથી.

૭.૨ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂ કરશે કે વાદીમાં સામેલ કરવા માંગવામાં આવેલી વિનંતીઓ સાથે કોઈ સહાયક દલીલ નથી અને દલીલની ગેરહાજરીમાં માંગવામાં આવેલ સુધારો અસ્પષ્ટ છે જે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા મંજૂર કરી શકાયો ન હોત.

૭.૩ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી આગળ રજૂઆત કરશે કે પ્રતિવાદીએ વાદીની દાવાની જમીન પર કંઈ તારીખે અતિક્રમણ કર્યું છે અને જેમ કે સુધારાના સમર્થનમાં ભૌતિક તથ્યો જાહેર ન કરવા વિશે કોઈ ચોક્કસ સામગ્રી વિગતોની ગેરહાજરીમાં, જે અન્યથા અસ્પષ્ટ છે, કાયદાની સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિ અનુસાર, તેને મંજૂરી આપવામાં આવી ન હોત, જે હકીકતમાં ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી નથી.

૭.૪ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરશે કે જ્યારે દાવો દાખલ કર્યાના ૨૯ વર્ષ પછી દાખલ કરવામાં આવેલા સુધારાની માંગ કરવામાં આવે છે, ત્યારે તે વિનંતી મુજબ મંજૂર કરી શકાતી નથી. આગળ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે વિવાદિત આદેશમાં અવલોકન કર્યું છે કે વાદીએ મુખ્ય તપાસમાં પોતાનું સોગંદનામું રજૂ કર્યા પછી વિલંબની અરજી રજૂ કરી છે અને તે મુદ્દાની રચનાથી લાંબા સમય પછી દાખલ કરવામાં આવે છે અને તે હકીકત સાથે કે વાદીએ દાવાની જમીનનો કબજો હોવાનું દાવામાં જાહેર કર્યું નથી, તેના બદલે એવો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો છે કે પ્રતિવાદી હકીકતમાં દાવાની જમીન પર બાંધકામ કરે છે, તેથી, એવું માની શકાતું નથી કે યોગ્ય ખંતથી, વાદી ઓળખી શક્યો નથી અથવા શોધી શક્યો નથી કે પ્રતિવાદીએ દાવાની જમીન પર ગેરકાયદેસર કબજો કર્યો છે.

૭.૫ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી આગળ રજૂઆત કરશે કે ટ્રાયલ કોર્ટે સ્પષ્ટપણે અવલોકન કર્યું છે કે ઉપરોક્ત કારણોસર માંગવામાં આવેલ સુધારો વાદીની તરફેણમાં આપી શકાતો નથી કારણ કે તેને મંજૂરી આપવી કાયદામાં સ્વીકાર્ય નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કાયદાની સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિ અનુસાર જ્યારે માંગવામાં આવેલ કોઈપણ સુધારા માટે સમય પ્રતિબંધિત હોય, ત્યારે આવા સુધારાને મંજૂરી આપી શકાતી નથી.

૭.૬ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશીએ રજૂઆત કરી હતી કે જ્યારે વાદીએ વર્ષ ૨૦૧૩ માં આંક ૧૪૨ હેઠળ સુધારાની અરજી દાખલ કરી હતી, જેથી દાવાની જમીન પર પ્રતિવાદી દ્વારા કરવામાં આવેલા બાંધકામને દૂર કરવાની વિનંતી કરી હતી, ત્યારે વાદી રાહત માંગી શક્યો હોત, જેમ કે વિવાદિત સુધારાની અરજીમાં વિનંતી કરવામાં આવી હતી, જે હવે દાખલ કરવામાં આવી રહી છે, તે સમય પ્રતિબંધિત છે.

૭.૭ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી નિખાલસપણે રજૂ કરશે કે સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ ની જોગવાઈ વતમાન કેસમાં લાગુ થશે નહીં અને તે હદ સુધી, ટ્રાયલ કોર્ટે વિવાદિત અરજીનો ચુકાદો આપતી વખતે કાયદાની જોગવાઈને યોગ્ય રીતે લાગુ કરી નથી. તેમ છતાં, જ્યારે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા ચુકાદો

આપવામાં આવ્યો હોય તેવો અંતિમ નિષ્કર્ષ ન્યાયી છે અને કાયદાની સ્થાયી સ્થિતિ સાથે સુસંગત છે, ત્યારે આદેશને આક્ષેપ કરવામાં આવે છે. પરેશાન ન થઈ શકે.

૭.૮ છેવટે, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરશે કે આ અદાલત રિટ પિટિશનમાં આક્ષેપ કરાયેલા આદેશમાં દખલ કરવા ઇચ્છુક હોય તેવા કેસમાં, આ મુદ્દાને નવેસરથી નિર્ણય લેવા માટે ટ્રાયલ કોર્ટમાં પાછો મોકલી શકાય છે, જેમાં માંગવામાં આવેલા સુધારાના પાસાને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા સંતોષકારક રીતે જવાબ આપી શકાય છે કે નહીં અને જો આ અદાલત દ્વારા આવો ઉપાય અપનાવવામાં ન આવે, તો ઓછામાં ઓછું, પ્રતિવાદીના અધિકારને સુધારાની માંગ કરવામાં આવેલી અરજી સામે મર્યાદાના મુદ્દાને આંદોલન કરવા માટે સુરક્ષિત કરી શકાય છે અને આ અદાલત આગળ અવલોકન કરી શકે છે કે માંગવામાં આવેલ સુધારો તારીખથી લાગુ થશે. વિવાદિત સુધારાની અરજી દાખલ કરવાની અને દાવો દાખલ કરવાની તારીખ સુધી નહીં.

૭.૯ તેમની દલીલોને ટેકો આપવા માટે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી જોશી નીચેના નિર્ણયો પર આધાર રાખશે: –

(i) મુનિ લાલ વિ. ઓરિએન્ટલ ફાયર એન્ડ જનરલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની.

લિમિટેડ (૧૯૯૬) ફકરા ૫ અને ૬ પર ૧ એસસીસી ૯૦.

- (૨) ભારતીય જીવન વીમા નિગમ વિરુદ્ધ સંજીવ બિલ્ડર્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ-
(૨૦૨૨) ૧૬ એસ. સી. સી. ૧ @
ફકરા ૨૦,૨૧,૭૧.૪.૧, ૭૧.૪.૪ અને ૭૧.૭.
- (૩) પંચમ્મલ વિ. રથિનસામીએ ૨૦૦૪માં ફકરા ૧૩,૧૪ અને ૧૭ પર ૧
સીટીસી ૧૦૦નો અહેવાલ આપ્યો હતો.
- (iv) આશુતોષ ચતુર્વેદી વિ. પ્રણો દેવીએ ૨૦૦૮માં ૧૫ એસસીસી ૬૧૦નો
ફકરા ૧૪માં અહેવાલ આપ્યો હતો.
- (v) તેજ રામ વિ. મંજૂ રાનીએ ૨૦૧૬માં એસસીસી ઓનલાઇન પી એન્ડ એચ
૨૬૪૨માં ફકરા ૨ પર અહેવાલ આપ્યો હતો.
- (vi) રેખા પાલ વિ. કમલ પાલે ૨૦૧૮ એસસીસી ઓનલાઇન કેલમાં અહેવાલ
આપ્યો હતો. ફકરા ૪ અને ૮ પર ૭૧૮૪.
- (vii) બાસવરાજ વિરુદ્ધ ઇન્દિરાએ (૨૦૨૪) ૩ એસ. સી. સી. ૭૦૫માં ફકરા
૧૦માં અહેવાલ આપ્યો હતો.
- (viii) વિશ્વંભર વિરુદ્ધ લક્ષ્મીનારાયણએ (૨૦૦૧) ૬ એસ. સી. સી. ૧૬૩માં
અહેવાલ આપ્યો હતો.
- (ix) ભારતીય જીવન વીમા નિગમ વિરુદ્ધ સંજીવ બિલ્ડર્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ
અને અન્યનો અહેવાલ (૨૦૨૨) ૬ એસ. સી. સી. ૧.

૭.૧૦ ઉપરોક્ત રજૂઆત કરતા, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી આ અદાલતને વર્તમાન પ્રતિકૃતિને નકારી કાઢવા વિનંતી કરશે.

પિટીશનર પ્લેન્ટિફની રજૂઆતનો આનંદ માણો

૮. વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈએ તેમના પ્રત્યુત્તરમાં રજૂઆત કરી હતી કે માંગવામાં આવેલ સુધારો ન તો સમય-પ્રતિબંધિત છે અને ન તો પ્રતિવાદી દ્વારા હવે સ્વતંત્ર રિટ અરજી દ્વારા આ અદાલત સમક્ષ વિવાદિત આદેશને પડકારવામાં આવ્યો નથી.તેથી, તેમના જણાવ્યા અનુસાર, વિવાદિત સુધારાની અરજી પર ફરીથી ચુકાદો આપવા માટે મામલાને ટ્રાયલ કોર્ટમાં પાછો મોકલવાનો પ્રશ્ન નહીં થાય ઊઠે છે.

૮.૧ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈએ તેમની પ્રત્યુત્તર દલીલોમાં રજૂઆત કરી હતી કે મર્યાદાનો પ્રશ્ન કાયદાનો મિશ્ર પ્રશ્ન છે અને સુધારાની અરજી નક્કી કરતી વખતે તેમાં પ્રવેશ કરી શકાતો નથી અને પ્રતિવાદીને તેના સુધારેલા લેખિત નિવેદનને એકવાર દાખલ કરવાનો અધિકાર છે, જેમ કે વિવાદિત અરજીમાં માંગવામાં આવ્યો છે, જેમાં પ્રતિવાદીનો કોઈ અધિકાર પૂર્વગ્રહ નહીં કરે.

૮.૨ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીરવઈ તે દાવો રજૂ કરશે જે મૂળ રીતે વાદી દ્વારા દાવાની જમીનના કબજા માટે દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, જે દાવાના ખુદ્દા વાંચન તેમજ દાવામાં કરવામાં આવેલી બિન-સુધારેલી/સુધારેલી પ્રાર્થનાઓ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે અને તેથી ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પણ અવલોકન કરવામાં આવે છે જ્યારે વાદીને પ્રતિવાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીમાં કોર્ટની ફી ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.તેથી, તેમના જણાવ્યા અનુસાર, હવે સુધારવાની માંગ કરવામાં આવેલી પ્રાર્થનાઓ માત્ર પરિણામી પ્રકૃતિની છે અને પ્રતિવાદી દ્વારા આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે તેમ મર્યાદાના કાયદાની કોઈપણ જોગવાઈઓ દ્વારા અસર થતી નથી.

૮.૩ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીરવઈએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે જ્યારે ડી. આઈ. એલ. આર. ના સર્વેક્ષકનો અહેવાલ પ્રથમ વખત બી. આઈ. એસ. એ. જી.-એન., ગાંધીનગર દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલા સેટેલાઈટ ઇમેજિંગ સાથે રેકૉર્ડ પર આવ્યો ત્યારે વાદીને દાવો કરેલી જમીન પર વાદી દ્વારા કરવામાં આવેલા વાસ્તવિક અતિક્રમણની જાણ થઈ હતી અને ટૂંક સમયમાં જ વિવાદિત સુધારા અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી જેને વિલંબ અથવા વિલંબના આધારે નકારી શકાતી ન હતી.તે રજૂ કરશે કે આવા પ્રતિવાદીને ભૂતપૂર્વ નીચે દાખલ કરેલી અરજીનો જવાબ દાખલ કરવામાં લગભગ ૨૮ લાંબા વર્ષો લાગ્યા. ૨૧ જેને આખરે વર્ષ ૨૦૨૩/૨૦૨૪ માં ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી

હતી.જો નીચે દર્શાવેલી અરજીનો વહેલી તકે ચુકાદો આપવામાં આવ્યો હોત, તો ડી. આઈ. એલ. આર. ના સર્વેક્ષકની સંબંધિત સમયે નિમણૂક થઈ શકી હોત, વાદી તે મુજબ તેની ફરિયાદમાં સુધારો કરી શક્યો હોત.તેથી, તેમના જણાવ્યા અનુસાર, સુધારો લાવવામાં કહેવાતા વિલંબ પ્રતિવાદીના વર્તનને કારણે હતો, જેના માટે વાદીને દંડ ન થઈ શકે.

૮.૪ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીરવઈ રજૂ કરશે કે માંગવામાં આવેલા સુધારામાં કોઈ અસ્પષ્ટતા નથી અને તેને દાવામાં પહેલેથી જ કરવામાં આવેલી દલીલો દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે, જેથી, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી દ્વારા તેમની દલીલના સમર્થનમાં ટાંકવામાં આવેલા ચુકાદાઓ વર્તમાન કેસના તથ્યો પર એટલા લાગુ નહીં થાય જેટલા લાગુ નહીં થાય, ન તો આવી અરજી ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવી હતી અને ન તો ચુકાદો આપવામાં આવ્યો હતો અને કોઈ પણ કિસ્સામાં, પ્રતિવાદી દ્વારા વર્તમાન અરજીમાં આક્ષેપ કરાયેલા આદેશ પર સવાલ ન ઉઠાવ્યા પછી, તેને આવી અરજી ઉઠાવવાનો કોઈ અધિકાર નથી.

૮.૫ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈ રજૂ કરશે કે ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે દલીલમાં સુધારો કરવાની મંજૂરી આપવા અંગે કાયદાની સ્થિતિ પહેલેથી જ સ્પષ્ટ કરી દીધી છે.તેઓ રજૂ કરશે કે સંજીવ બિલ્ડર્સ (સુપ્રા) ના

કિસ્સામાં દલીલમાં સુધારો મંજૂર કરવાના અવકાશ અને મર્યાદાની સારી રીતે ચર્ચા કરવામાં આવી છે અને તે માન્ય છે, જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે સુધારો મંજૂર કરતી વખતે સિદ્ધાંતોનો સારાંશ આપ્યો હતો, જેમાં સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે સુધારાને લાગુ કરવામાં વિલંબનો મુદ્દો એ વિલંબ દલીલપાત્ર હોય તેવા કેસમાં પ્રાર્થનાને નામંજૂર કરવાનો આધાર નથી; તેના નિર્ણય માટે મર્યાદાનો મુદ્દો અલગથી ઘડવામાં આવી શકે છે.

૮.૬ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈ રજૂઆત કરશે કે જ્યારે ટ્રાયલ કોર્ટે વિવાદિત અરજીનો ચુકાદો આપતી વખતે કાયદાની ખોટી જોગવાઈઓ લાગુ કરી હોય, ત્યારે આ અદાલતે આવા આદેશને રદ કરીને ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૭ હેઠળ તેની શક્તિનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ, જેથી પ્રતિવાદી દ્વારા માંગવામાં આવેલા કોઈપણ વધુ રક્ષણ વિના વિવાદિત સુધારા અરજીને મંજૂરી આપી શકે છે, જેમ કે સુધારાની અરજી દાખલ કરવાની તારીખથી આવા સુધારાની લાગુતા અને દાવો દાખલ કરવાની તારીખથી તેની અસર આપવામાં આવી નથી.તેથી, વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈ આ અદાલતને વર્તમાન અરજીને મંજૂરી આપવા વિનંતી કરશે.

૯. સંબંધિત પક્ષો વતી લાંબા સમય સુધી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા.કોઈ અન્ય અને આગળની રજૂઆતો કરવામાં આવતી નથી.

મુદત માટેનાં મુદ્દાઓ

૧. શું સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ ની જોગવાઈ ૦૧.૦૭.૨૦૦૨ પહેલાં દાખલ કરવામાં આવેલા દાવામાં લાગુ થશે કે નહીં?

૨. શું ટ્રાયલ કોર્ટે વિવાદિત સુધારા અરજીનો ચુકાદો આપતી વખતે સી. પી. સી. ના આદેશ છઠ્ઠા નિયમ ૧૭ ની જોગવાઈ લાગુ કરતી વખતે કાયદાની ગંભીર ભૂલ કરી છે કે અધિકારક્ષેત્રની ભૂલ કરી છે?

૩. શું, કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, માંગવામાં આવેલ સુધારો અસ્પષ્ટ અને નિરાશાજનક રીતે સમય પ્રતિબંધિત છે, તેથી તેને વિનંતી મુજબ મંજૂર કરી શકાતો નથી?

૪. શું, કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, પ્રતિવાદીની વિનંતી મુજબ મામલાને ટ્રાયલ કોર્ટમાં પાછો મોકલવાની જરૂર છે?

૫. શું, કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, માંગવામાં આવેલ સુધારો મંજૂર કરવામાં આવે તો પણ, શું તેને વિવાદિત સુધારાની અરજી દાખલ કરવાની તારીખથી મંજૂરી આપવામાં આવશે અથવા દાવો દાખલ કરવાની તારીખથી તેની અસર આપીને મંજૂરી આપવામાં આવશે?

વિશ્લેષણ

મુદ્દા નંબર ૧

૧૦. અહીં ઉપર ઉલ્લેખિત તથ્યો, અરજી અને તેની સાથે જોડાયેલા દસ્તાવેજોમાંથી ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા મુજબ, વધુ વિવાદમાં નથી.

૧૧. એ નોંધવું યોગ્ય છે કે સી. પી. સી. માં સુધારા પહેલા, સી. પી. સી. નો બિનસંશોધિત આદેશ છઠ્ઠો નિયમ ૧૭ નીચે મુજબ વાંચે છે: –

“સામાન્ય રીતે આદેશ છઠ્ઠી દલીલો

૧૭. દલીલોમાં સુધારો.— અદાલત કાર્યવાહીના કોઈપણ તબક્કે કોઈ પણ પક્ષને ન્યાયી હોય તેવી રીતે અને શરતો પર તેની દલીલોમાં ફેરફાર અથવા સુધારો કરવાની મંજૂરી આપી શકે છે અને પક્ષો વચ્ચેના વિવાદમાં વાસ્તવિક પ્રશ્નો નક્કી કરવાના હેતુસર જરૂરી હોય તેવા તમામ સુધારા કરવામાં આવશે.”.

૧૨. સી. પી. સી. ને સુધારા અધિનિયમ ૨૦૦૨ દ્વારા સુધારવામાં આવ્યો હતો, જે ૦૧.૦૭.૨૦૦૨ થી અમલમાં આવ્યો હતો, જેમાં પરંતુક સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ માં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, તેને ૦૧.૦૭.૨૦૦૨ થી લાગુ કરવામાં આવ્યો હતો.તેના સુધારા પછી સી. પી. સી. ના સુધારેલા આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ નીચે મુજબ વાંચે છે: –

“સામાન્ય રીતે આદેશ છઠ્ઠી દલીલો

૧૭. દલીલોમાં સુધારો.—અદાલત કાર્યવાહીના કોઈપણ તબક્કે કોઈ પણ પક્ષને તેની દલીલોમાં ન્યાયી હોય તેવી રીતે અને શરતો પર ફેરફાર અથવા સુધારો કરવાની મંજૂરી આપી શકે છે અને આવા તમામ સુધારા નીચે મુજબ કરવામાં આવશે:

પક્ષો વચ્ચેના વિવાદમાં વાસ્તવિક પ્રશ્નો નક્કી કરવાના હેતુ માટે જરૂરી હોઈ શકે છે:

પરંતુ સુનાવણી શરૂ થયા પછી સુધારા માટેની કોઈ અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં, સિવાય કે અદાલત એવા નિષ્કર્ષ પર આવે કે યોગ્ય ખંત હોવા છતાં પક્ષ પક્ષ સુનાવણી શરૂ થાય તે પહેલાં આ મુદ્દો ઉઠાવી શક્યો ન હોત.”.

૧૩. તેમ છતાં, (સુધારા) અધિનિયમ ૨૦૦૨ ની કલમ ૧૬ (૨) (બી) નીચે મુજબ વાંચે છે: –

“સિવિલ પ્રોસિજર કોડની કલમ ૧૬ (૨)

(સુધારો) કાયદો, ૨૦૦૨

(૨) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અમલમાં આવી છે અથવા ૨૬ થઈ છે તે છતાં, અને સામાન્ય કલમ અધિનિયમ, ૧૮૯૭ (૧૮૯૭ નો ૧૦) ની કલમ ૬ ની જોગવાઈઓની વ્યાપકતાને પૂર્વગ્રહ કર્યા વિના, –

(બી) સિવિલ પ્રોસિજર કોડ (સુધારા) અધિનિયમ, ૧૯૯૯ (૧૯૯૯ નો ૪૬) ની કલમ ૧૬ દ્વારા અને આ અધિનિયમની કલમ ૭ દ્વારા પ્રથમ અનુસૂચિના આદેશ ૬ ના નિયમો ૫, ૧૫, ૧૭ અને ૧૮ ની જોગવાઈઓ, જેમ કે અવગણવામાં આવી છે, દાખલ કરવામાં આવી છે અથવા બદલવામાં આવી છે, તે સિવિલ પ્રોસિજર કોડ (સુધારા) અધિનિયમ, ૧૯૯૯ ની કલમ ૧૬ અને આ અધિનિયમની કલમ ૭ ના પ્રારંભ પહેલાં દાખલ કરવામાં આવેલી કોઈપણ દલીલને લાગુ પડશે નહીં.

૧૪. આ રીતે, ૨૦૦૭ (૧) એસ. સી. સી. ૭૬૫ માં નોંધાયેલા સ્ટેટ બેંક ઓફ હૈદરાબાદ વિ. ટાઉન મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલના કેસમાં ભારતની માનનીય

સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા પહેલેથી જ નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હોવાથી આ મુદ્દો હવે સંપૂર્ણ રીતે એકીકૃત રહ્યો નથી.

૧૫. આમ, ઉપરોક્ત જોગવાઈઓ અને ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયને ધ્યાનમાં રાખીને, હવે તેમાં કોઈ શંકા રહેશે નહીં કે ૦૧.૦૭.૨૦૦૨ પહેલાં કોઈ દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હોય, તો સીપીસી ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ની જોગવાઈ લાગુ થશે નહીં.

મુદ્દા નંબર ૨

૧૬. મુદ્દા નંબર ૧ નો જવાબ આપતી વખતે આમ અવલોકન કર્યા પછી કે સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ ની જોગવાઈ ૦૧.૦૭.૨૦૦૨ પહેલાં દાખલ કરવામાં આવેલા દાવામાં લાગુ થશે નહીં. હાથ પરના કેસમાં, મૂળ દાવો વર્ષ ૧૯૯૫માં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. તેથી, આક્ષેપિત સુધારા અરજીનો ચુકાદો આપતી વખતે સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ ની જોગવાઈ લાગુ પડતી નથી.

૧૭. ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા વિવાદિત આદેશને જોયા પછી, જેમાં કમનસીબે, તેણે સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ની સુધારેલી

જોગવાઈઓનો ઉલ્લેખ કર્યો છે, જેનાથી માત્ર સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ની જોગવાઈનો જ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો નથી, પરંતુ વિવાદિત સુધારાની અરજીને આંશિક રીતે નકારી કાઢતી વખતે તેના પર ભારે ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે.

૧૮. જ્યારે સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ ની જોગવાઈ વત માન કેસની હકીકતોને લાગુ પડતી નથી, ત્યારે (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૦૨ ની કલમ ૧૬ (૨) (બી) અને ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત નિર્ણયને ધ્યાનમાં લીધા વિના, ટ્રાયલ કોર્ટે કાયદાની ગંભીર ભૂલ કરી છે અને તે જ રીતે જોગવાઈનો ઉલ્લેખ કરતી વખતે અને તેના પર આધાર રાખતી વખતે અધિકારક્ષેત્રની ભૂલ પણ કરી છે, જે બધી લાગુ પડતી ન હતી અને લાગુ કરી શકાતી ન હતી.તે હદ સુધી, આ અદાલતનો મત છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે વિવાદિત સુધારા અરજીનો ચુકાદો આપતી વખતે સી. પી. સી. ના આદેશ છઠ્ઠા નિયમ ૧૭ની સુધારેલી જોગવાઈઓને ભૂલથી લાગુ કરી છે.

૧૯. આવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યા પછી, ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૭ હેઠળ તેની સત્તાનો ઉપયોગ કરતી વખતે આ અદાલત દ્વારા દખલગીરી અનિવાર્ય છે.તે સાચું છે કે આ અદાલતે ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૭ હેઠળ તેની સત્તાનો સંયમપૂર્વક ઉપયોગ કરવો જોઈએ પરંતુ તે પણ નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે ગૌણ

અદાલતોને તેમની સત્તાની મર્યાદામાં રાખવા માટે, આ અદાલતે આવી શક્તિનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.(એ. આઈ. આર. ૧૯૫૪ એસ. સી. ૨૧૫માં અહેવાલિત વરયામ સિંહ વિ. અમરનાથ જુઓ.

૨૦. ઉપરોક્ત તારણ પર પહોંચ્યા પછી, આ અદાલતે એવું માન્યું છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે વિવાદિત વિલંબ અરજીનો ચુકાદો આપતી વખતે કાયદાની ખોટી જોગવાઈઓ લાગુ કરી છે, જેનાથી ગંભીર પ્રક્રિયાગત અનિયમિતતાઓ થઈ છે જેને ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૭ હેઠળ તેની દેખરેખની શક્તિનો ઉપયોગ કરતી વખતે આ અદાલત દ્વારા સુધારવાની જરૂર છે, જેથી વિવાદિત આદેશમાં દખલગીરી જરૂરી છે.

મુદ્દા નંબર ૩

૨૧. અહીં ઉપર નોંધાયેલી તેમની રજૂઆતો દરમિયાન વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશીએ ભારપૂર્વક જણાવ્યું છે કે માંગવામાં આવેલ સુધારો અસ્પષ્ટ છે અને તેમની દલીલ દ્વારા સમર્થિત નથી, તો તેને મંજૂરી ન આપવી જોઈએ.જ્યારે, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈએ તેમની પ્રત્યુત્તરની દલીલમાં એવી કલ્પના કરી છે કે સુધારો માત્ર સ્પષ્ટીકરણાત્મક અને પરિણામી પ્રકૃતિનો છે અને સમર્થિત દલીલ પહેલેથી જ દાવામાં જ સ્પષ્ટ છે, અને અલબત્ત, ડી. આઈ. એલ. આર. નો સર્વેક્ષણ અહેવાલ વાદીની દલીલને મજબૂત બનાવશે અને અંતે

રજૂઆત કરી હતી કે રિટ અરજી દ્વારા પ્રતિવાદી દ્વારા વિવાદિત આદેશ પર સવાલ ન ઉઠાવ્યો હોય અને ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ એવી દલીલ ન કરવામાં આવે તો, વાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી વર્તમાન રિટ અરજીમાં પ્રતિવાદીને કોઈ રાહત મળી શકશે નહીં.

૨૨. વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશીની દલીલો, શરૂઆતમાં શરમજનક હશે, પરંતુ તેની ઝીણવટભરી તપાસ પર, તેને સ્વીકારવાની જરૂર રહેશે નહીં, કારણ કે માંગવામાં આવેલ સુધારો દાવામાં કરવામાં આવેલી દલીલ અને બિન-સુધારેલ અને તેથી સુધારેલ દાવામાં કરવામાં આવેલી પ્રાર્થનાથી જ બનેલો છે. વધુમાં, જ્યારે વિવાદિત આદેશનું નજીકથી વાંચન એ સૂચવતું નથી કે સુધારામાં અસ્પષ્ટતા અંગેની આવી અરજી ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ પ્રતિવાદી દ્વારા સેવામાં દખાવવામાં આવી છે.

૨૩. અહીં એ ઉદ્દેખ કરવો યોગ્ય નથી કે ૨૩૦ ની નીચે દાખલ કરાયેલી પ્રતિવાદીની અરજીને મંજૂરી આપતી વખતે, ટ્રાયલ કોર્ટે વાદીને ૨૧ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૨ ના તેના આદેશ દ્વારા જરૂરી અદાલતી ફી ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે, જેમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે જ્યારે પ્રાર્થના એટલે કે, એ/એ અને એ/બી પ્રથમ સુધારો આપીને સામેલ કરવાની માંગ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે વાદી એવી જમીનનો કબજો મેળવવા ઇચ્છતો હતો કે જેના પર પ્રતિવાદી દ્વારા

કથિત રીતે અતિક્રમણ કરવામાં આવ્યું હતું.ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા આવા અવલોકનો ઓછામાં ઓછા વાદીના એ નિવેદનને સમર્થન આપશે કે જે સુધારો હવે માંગવામાં આવ્યો છે, તે અસ્પષ્ટ નથી, પરંતુ પરિણામી પ્રકૃતિનો છે.

૨૪. પ્રથમ દષ્ટિએ, જ્યારે તે વાદીનો કેસ છે કે પ્રતિવાદીએ વાદીની માલિકીની એવી જમીન પર અતિક્રમણ કરવાનો પ્રયાસ કયો છે, જેણે અગાઉ કેસની ટૂંકી હકીકતો રેકૉર્ડ કરતી વખતે ઉપર ઉલ્લેખિત ફરિયાદમાં સમાવિષ્ટ કરવા માટે આવી વિનંતી મંજૂર કરી છે અને આવી હકીકતોને ટેકો આપવા માટે રેકૉર્ડ પર કેટલીક સામગ્રી ઉપલબ્ધ છે, ત્યારે તે કહેવું યોગ્ય રહેશે નહીં કે માંગવામાં આવેલ સુધારો અસ્પષ્ટ છે અને દલીલ દ્વારા સમર્થિત નથી, તેને મંજૂરી આપી શકાતી નથી.

૨૫. આમ, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી દ્વારા સુધારાની અસ્પષ્ટતાની તેમની અરજીના સમર્થનમાં જે ચુકાદાઓ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તે વર્તમાન કેસની હકીકતોને લાગુ પડતા નથી.

૨૬. તેથી, મારો મત છે કે વાદી દ્વારા માંગવામાં આવેલ સુધારો અસ્પષ્ટ નથી, તેથી તેને મંજૂરી આપી શકાય છે.

૨૭. જ્યાં સુધી ચિંતામાં નિરાશાજનક રીતે પ્રતિબંધિત સમય તરીકે માંગવામાં આવેલા સુધારા સામે મર્યાદાનો મુદ્દો છે, ત્યાં સુધી કાયદાની સારી રીતે સ્થાપિત સ્થિતિ છે કે સુધારા દાખલ કરવામાં માત્ર વિલંબ એ સુધારાની માંગ કરતી આવી પ્રાર્થનાને નકારી કાઢવાનો કોઈ આધાર નથી. જ્યારે વિલંબનું પાસું દલીલપાત્ર હોય, ત્યારે સુધારા માટેની વિનંતીને મંજૂરી આપી શકાય છે અને દલીલ મુજબ ચુકાદો આપવા માટે કોર્ટ દ્વારા મર્યાદાનો મુદ્દો તૈયાર કરી શકાય છે અને પુરાવા રેકૉર્ડ પર આવે છે.

૨૭.૧ આ તબક્કે સંજીવ બિલ્ડર્સ (સુપ્રા) ના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખવો નફાકારક રહેશે, જેમાં તેને નીચે મુજબ રાખવામાં આવ્યો છે: –

“૭૧. અમારા અંતિમ તારણોનો સારાંશ આ રીતે આપી શકાય:

૭૧.૧. આદેશ ૨ નિયમ ૨ સી. પી. સી. અનુગામી દાવો સામે પ્રતિબંધ તરીકે કામ કરે છે જો તેની અરજી માટે જરૂરી શરતો સંતોષાય છે અને દલીલોના સુધારાનું ક્ષેત્ર તેના કાર્યક્ષેત્રની બહાર આવે છે. આદેશ ૨ નિયમ ૨ સી. પી. સી. હેઠળ સુધારાને પ્રતિબંધિત કરવાની અરજી, આમ, ખોટી ધારણા છે અને તેથી નકારવામાં આવે છે.

૭૧.૨.વિવાદમાં વાસ્તવિક પ્રશ્ન નક્કી કરવા માટે જરૂરી તમામ સુધારાઓને મંજૂરી આપવી જોઈએ, જો કે તે બીજા પક્ષ સાથે અન્યાય અથવા પૂર્વગ્રહનું કારણ ન બને.આ ફરજિયાત છે, જે આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ સી. પી. સી. ના પછીના ભાગમાં "રહેશે" શબ્દના ઉપયોગથી સ્પષ્ટ થાય છે.

૭૧.૩.સુધારા માટેની પ્રાર્થનાને મંજૂરી આપવી જોઈએ:

૭૧.૩.૧.જો પક્ષો વચ્ચેના વિવાદના અસરકારક અને યોગ્ય ચુકાદા માટે સુધારો જરૂરી છે.

૭૧.૩.૨.કાર્યવાહીની સંખ્યાબંધતાને ટાળવા માટે, પૂરી પાડવામાં આવેલ

((ક) આ સુધારો બીજી બાજુ સાથે અન્યાયમાં પરિણમતું નથી,

(બી) સુધારા દ્વારા, સુધારા માગતા પક્ષો પક્ષ દ્વારા કરવામાં આવેલ કોઈપણ સ્પષ્ટ સ્વીકારને પાછો ખેંચવાનો પ્રયાસ કરતા નથી જે બીજી બાજુ અધિકાર પ્રદાન કરે છે; અને

(સી) સુધારો સમય-પ્રતિબંધિત દાવો ઉઠાવતો નથી, પરિણામે દાવાની બીજી બાજુનું વિભાજન થાય છે.

મૂલ્યવાન ઉપાર્જિત અધિકાર (અમુક પરિસ્થિતિઓમાં).

૭૧.૪.સુધારા માટેની પ્રાર્થનાને સામાન્ય રીતે મંજૂરી આપવી જરૂરી છે સિવાય કે:

૭૧.૪.૧.સુધારા દ્વારા, સમય-પ્રતિબંધિત દાવો રજૂ કરવાની માંગ કરવામાં આવે છે, જે કિસ્સામાં દાવો સમય-પ્રતિબંધિત હશે તે હકીકત વિચારણા માટે સુસંગત પરિબલ બની જાય છે.

૭૧.૪.૨.આ સુધારો દાવાની પ્રકૃતિમાં ફેરફાર કરે છે.

૭૧.૪.૩.સુધારા માટેની પ્રાર્થના દુર્ભાવનાપૂર્ણ છે, અથવા

૭૧.૪.૪.આ સુધારા દ્વારા, બીજો પક્ષ માન્ય બચાવ ગુમાવે છે.

૭૧.૫.દલીલોમાં સુધારા માટેની વિનંતી સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે, અદાલતે અતિશય તકનીકી અભિગમ ટાળવો જોઈએ, અને સામાન્ય રીતે ઉદાર બનવું જરૂરી છે, ખાસ કરીને જ્યાં વિરોધી પક્ષને ખર્ચ દ્વારા વળતર આપી શકાય.

૭૧.૬.જ્યાં સુધારો અદાલતને વિવાદને સ્પષ્ટ રીતે ધ્યાનમાં લેવા માટે સક્ષમ બનાવશે અને વધુ સંતોષકારક નિર્ણય આપવામાં મદદ કરશે, ત્યાં સુધારા માટેની વિનંતીને મંજૂરી આપવી જોઈએ.

૭૧.૭.જ્યાં સુધારાએ કાર્યવાહીના સમય-પ્રતિબંધિત કારણને રજૂ કર્યા વિના માત્ર એક વધારાનો અથવા નવો અભિગમ રજૂ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હોય, ત્યાં મર્યાદા સમાપ્ત થયા પછી પણ સુધારાને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

૭૧.૮.સુધારાને વાજબી રીતે મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે જ્યાં તેનો હેતુ વાદીમાં સામગ્રી વિગતોની ગેરહાજરીને સુધારવાનો છે.

૭૧.૯.માત્ર સુધારા માટે અરજી કરવામાં વિલંબ એ પ્રાર્થનાને નામંજૂર કરવાનો આધાર નથી.જ્યાં વિલંબનું પાસું દલીલપાત્ર હોય,

ત્યાં સુધારા માટેની વિનંતીને મંજૂરી આપી શકાય છે અને નિર્ણય માટે અલગથી મર્યાદા નક્કી કરી શકાય છે.

૭૧.૧૦.જ્યાં સુધારો દાવાની પ્રકૃતિ અથવા કાર્યવાહીના કારણમાં ફેરફાર કરે છે, જેથી વાદીમાં સ્થાપિત કેસ માટે સંપૂર્ણપણે નવો કેસ સ્થાપિત કરી શકાય, તો સુધારાને મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં.જો કે, માંગવામાં આવેલ સુધારો માત્ર દાવામાં રાહતના સંદર્ભમાં હોય અને દાવામાં પહેલેથી જ દલીલ કરવામાં આવેલી હકીકતો પર આધારિત હોય, તો સામાન્ય રીતે સુધારાને મંજૂરી આપવી જરૂરી છે.

૭૧.૧૧.જ્યાં સુનાવણી શરૂ થાય તે પહેલાં સુધારાની માંગ કરવામાં આવે છે, ત્યાં અદાલતે તેના અભિગમમાં ઉદાર બનવું જરૂરી છે.અદાલતે એ હકીકત ધ્યાનમાં રાખવી જરૂરી છે કે વિરોધી પક્ષને સુધારામાં સ્થાપિત કેસને પહોંચી વળવાની તક મળશે.જેમ કે, જ્યાં સુધારો વિરોધી પક્ષને ભરપાઈ ન કરી શકાય તેવા પૂર્વગ્રહમાં પરિણમતું નથી, અથવા વિરોધી પક્ષને તે લાભથી વંચિત કરતું નથી જે તેણે પક્ષ દ્વારા સુધારાની માંગના સ્વીકારના પરિણામે મેળવ્યો હતો, ત્યારે સુધારાને મંજૂરી આપવી જરૂરી છે.તેવી જ રીતે, પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદમાં મુખ્ય મુદ્દાઓ પર અસરકારક રીતે ચુકાદો આપવા માટે અદાલત માટે સુધારો જરૂરી હોય ત્યાં સુધારાને મંજૂરી આપવી

જોઈએ.(વિજય ગુપ્તા વિ. ગગનિંદર કે. આર. જુઓ. ગાંધી [વિજય ગુપ્તા વિરુદ્ધ ગગનિંદર કે. આર. ગાંધી, ૨૦૨૨ એસ. સી. સી. ઓનલાઈન ડેલ ૧૮૯૭].)”

(ભારપૂર્વક)

૨૭.૨ તે સાચું છે કે નિરાશાજનક રીતે સમય-પ્રતિબંધિત દાવા માટે સુધારાની માંગ કરવામાં આવી હતી, સ્વાભાવિક રીતે તેને અલગ રીતે જોવાની જરૂર છે, અને તે વાસ્તવિક પરિસ્થિતિમાં, મર્યાદાનો મુદ્દો દલીલપાત્ર નથી.આવી સ્થિતિમાં, સમય અવરોધિત હોવાને કારણે સુધારાને મંજૂરી આપવામાં નહીં આવે.તેમ છતાં, એવા કિસ્સામાં કે જ્યાં સુધારો લાવવામાં વિલંબ એ દલીલપાત્ર હોય તો આવા સુધારાને સંપૂર્ણ રીતે નકારી/નકારી શકાય નહીં પરંતુ તે કિસ્સામાં, આવા સુધારાને મંજૂરી આપવામાં આવશે અને અત્યાર સુધી દાવાના રેકૉર્ડ પર આવતા પુરાવા અનુસાર કાયદા અનુસાર ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા મર્યાદા ઘડી શકાય છે અને ચુકાદો આપી શકાય છે.

૨૭.૩ હાથ પરના કેસમાં, જો કોઈ દાવાની સુધારેલી વિનંતીને જુએ છે જેનો અહીં ઉપર ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે, તો તે સૂચવે છે કે વાદીએ પ્રતિવાદીને કાં તો પ્રવેશ કરવા અને/અથવા તેના પર રહેવા અને/અથવા સીમા દિવાલનું

નિર્માણ કરવા અથવા વાદી દ્વારા હસ્તગત કરેલી જમીન પર કોઈ પણ પ્રવૃત્તિ કરવા પર પ્રતિબંધ મૂકતા હુકમની પ્રતિબંધાત્મક રાહત માટે પહેલેથી જ કહ્યું છે.

૨૭.૪ પ્રથમ વખત, વાદીએ આંક ૧૪૨ હેઠળ અરજી દાખલ કરીને સુધારાની માંગ કરતી અરજી દાખલ કરી હતી, જેથી, પ્રાર્થનામાં સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં વાદીએ દાવાની જમીન પર પ્રતિવાદી દ્વારા કરવામાં આવેલા બાંધકામને દૂર કરવાની માંગ કરી હતી.આવી સુધારાની અરજી વર્ષ ૨૦૧૩માં દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેને ટ્રાયલ કોર્ટે તેના ૧૨.૧૦.૨૦૧૪ ના આદેશ દ્વારા મંજૂરી આપી હતી.

૨૭.૫ વધુમાં, 'આંક ૨૧' ની નીચે વાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજી પર, ટ્રાયલ કોર્ટે 'આઈડી૧' પર ડીઆઈએલઆરના સર્વેક્ષકની નિમણૂક કરી છે, જેમણે ઉપર ઉલ્લેખિત સર્વેક્ષણ હાથ ધર્યા પછી, 'આઈડી૨' (આંક ૨૭૯) ના તેના ફોરવર્ડિંગ લેટર દ્વારા પોતાનો અહેવાલ રજૂ કર્યો હતો, જેમાં, વાદી અનુસાર, તે જાણવા મળ્યું હતું કે પ્રતિવાદીએ દાવાની જમીન પર કેવી રીતે અતિક્રમણ કર્યું છે, જે પક્ષકારો દ્વારા હસ્તાક્ષરિત બેઠકની મિનિટો અનુસાર વાદીની નિર્વિવાદ માલિકીની હતી.

૨૭.૬ આમ, વાદીએ આંક ૨૯૦ નીચે ૧૩.૦૬.૨૦૨૪ પર વિવાદિત સુધારા અરજી દાખલ કરી છે. જેમ કે પરિણામી રાહત હોવાનો દાવો કરવામાં આવે છે, તે પ્રતિવાદી કંપની દ્વારા અતિક્રમણ કરાયેલી દાવાની જમીનનો કબજો માંગવાના સંબંધમાં છે અને તે જ રીતે અન્ય નફાનો પણ સંબંધ છે, મર્યાદા અધિનિયમની કલમ ૬૫ મુજબ, માલિકીના આધારે મિલકતનો કબજો મેળવવા માંગતી સ્થાવર મિલકતને આવી કોઈ રાહત, આમ નિર્ધારિત સમયગાળો ૧૨ વર્ષનો હોય છે જ્યારે પ્રતિવાદીનો કબજો વાદી માટે પ્રતિકૂળ બને છે. જ્યારે કે, નફો કેટલો હોવો જોઈએ તે દેખીતી રીતે સમય પ્રતિબંધિત નહીં હોય પરંતુ તેની હકદારી અને દાવાની સુનાવણી પૂર્ણ થયા પછી કઈ તારીખથી નક્કી કરવી પડશે.

૨૭.૭ પ્રથમ દૃષ્ટિએ, મર્યાદાના મુદ્દા પર કોઈ અંતિમ અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યા વિના, જો કોઈ વર્ષ ૨૦૧૩ માં દાખલ કરવામાં આવેલી પ્રથમ સુધારા અરજીની તારીખને ધ્યાનમાં લે છે, જેમાં વાદીએ પ્રતિવાદી દ્વારા દાવાની જમીન પર લગાવેલા બાંધકામને દૂર કરવા માટે વિનંતી કરી હોય, જેના દ્વારા વાદી પ્રતિવાદી પાસેથી દાવાની જમીનનો કબજો મેળવવા માટે અને તેથી પણ નફો મેળવવા માટે કહી શક્યો હોત, તો પછી વર્ષ ૨૦૨૪ માં દાખલ કરવામાં આવેલા ૧૨ વર્ષની અંદર વિવાદિત સુધારા અરજી પણ દાખલ કરવામાં આવે છે.

૨૮. આમ, જો આ અદાલત ઉપરોક્ત તારીખો અને ઘટનાઓની તપાસ કરે છે જે વિવાદિત સુધારાની અરજી દાખલ કરતા પહેલા થઈ હતી, તો પ્રતિવાદી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી મર્યાદાનો મુદ્દો દલીલપાત્ર છે, જે પ્રતિવાદી દ્વારા તેના લેખિત નિવેદનમાં ઉશ્કેરવામાં આવી શકે છે, એકવાર માંગવામાં આવેલ સુધારો મંજૂર કરવામાં આવે.પરંતુ કોઈ પણ કિસ્સામાં પ્રતિવાદી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી મર્યાદાનો મુદ્દો સંબંધિત પક્ષો દ્વારા અગ્રણી પુરાવા વિના નક્કી કરી શકાતો નથી.તેથી, હાથ પરના કિસ્સામાં મર્યાદાનો મુદ્દો કાયદો અને હકીકતનો મિશ્ર પ્રશ્ન હશે જે કાયદા અનુસાર ચલાવવામાં આવશે.

મુદ્દા નંબર ૪

૨૯. વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશીએ રજૂઆત કરી હતી કે, જે કેસમાં ટ્રાયલ કોર્ટ સી. પી. સી. ના આદેશ છટ્ટા નિયમ ૧૭ની સુધારેલી જોગવાઈઓ પર વિચાર કર્યો છે તેના આધારે આ અદાલત વિવાદિત આદેશમાં દખલ કરશે, તો આ અદાલતે આ બાબતને ટ્રાયલ કોર્ટમાં પરત મોકલવી જોઈએ, જેથી ટ્રાયલ કોર્ટ વિવાદિત સુધારાની અરજી પર નવેસરથી ચુકાદો આપી શકે છે.વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીર્વાઈ દ્વારા આવી દલીલનો સખત વિરોધ કરવામાં આવ્યો હતો.

૩૦. સામાન્ય રીતે, આ અદાલત એવા નિષ્કર્ષ પર આવી છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે અરજીમાં કાયદાની ખોટી જોગવાઈ લાગુ કરતી વખતે સ્પષ્ટ ભૂલ કરી છે, તે આદેશને રદ કરે છે અને આ બાબતને તેના ફરીથી ચુકાદા માટે પરત મોકલવાનો આદેશ આપે છે.તેમ છતાં, એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે દાવો વર્ષ ૧૯૯૫ માં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને અત્યાર સુધીમાં સુનાવણી શરૂ થઈ ગઈ છે કારણ કે વાદીએ મુખ્ય તપાસના બદલામાં તેના મૌખિક પુરાવા અથવા સોગંદનામા આપ્યા છે, અને આગળ નીચે આપેલા કારણોસર, આ અદાલત વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી દ્વારા કરવામાં આવેલી વિનંતીને સ્વીકારવા માંગશે નહીં.તેથી, વિવાદિત સુધારા અરજીના નવા ચુકાદા માટે મામલાને ટ્રાયલ કોર્ટમાં પાછો મોકલવાનો ઇરાદો નથી.

૩૦.૧ વિવાદિત સુધારા અરજીનો નિર્ણય સી. પી. સી. ના આદેશ છઠ્ઠા નિયમ ૧૭ની બિન-સુધારેલી જોગવાઈ અનુસાર કરવાની જરૂર છે. સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ની બિન-સુધારેલી જોગવાઈનું સાદું વાંચન સૂચવે છે કે કાર્યવાહીના કોઈપણ તબક્કે તેને લાવવા માટે પક્ષની તરફેણમાં સુધારો કરી શકાય છે.

૩૦.૨ હવે તે કાયદાની સારી રીતે સ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિ છે કે પ્રક્રિયાનો નિયમ એ ન્યાયની દાસી છે અને પક્ષને માત્ર કેટલીક બેદરકારી, અજાણતા અથવા ભૂલને કારણે રાહત આપવાનો ઇનકાર કરી શકાતો નથી.

૩૦.૩ ૧૯૬૯ (૧) એસ. સી. ૮૬૯ માં નોંધાયેલા જય જય રામ મનોહર લાલ વિરુદ્ધ નેશનલ બિલ્ડિંગ મટિરિયલ સપ્લાયના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપવો યોગ્ય છે, જેમાં તે નીચે મુજબ દર્શાવવામાં આવ્યો છે:

—

“૫. હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલ આદેશ ન હોઈ શકે

ટકી રહે છે. પ્રક્રિયાના નિયમોનો હેતુ ન્યાયના વહીવટ માટે સહાયક બનવાનો છે. કોઈ પક્ષને માત્ર કોઈ ભૂલ, બેદરકારી, અજાણતા અથવા પ્રક્રિયાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરવાને કારણે રાહત આપવાનો ઇનકાર કરી શકાતો નથી. અદાલત હંમેશાં પક્ષકારની દલીલમાં સુધારો કરવાની મંજૂરી આપે છે, સિવાય કે તે સંતુષ્ટ ન થાય કે અરજી કરનાર પક્ષ દુર્ભાવનાપૂર્ણ વર્તન કરી રહ્યો હતો, અથવા તેની ભૂલથી તેણે તેના વિરોધીને ઈજા પહોંચાડી હતી જેને ખર્ચના આદેશ દ્વારા વળતર ન આપી શકાય. જોકે બેદરકારી અથવા બેદરકારી એ પ્રથમ ચૂક હોઈ શકે છે, અને સૂચિત સુધારામાં ભલે મોડું થયું હોય, જો તે અન્ય પક્ષ સાથે અન્યાય કર્યા વિના કરી શકાય તો સુધારાને મંજૂરી આપવામાં

આવી શકે છે.અમુલકચંદ મેવારામ વિ. બાબૂલાલ કનાલાલ તાલીવાલા [૧૯૩૩ એસ. સી. સી. ઓનલાઈન બોમ ૭૨:(૧૯૩૩) ૩૫ બોમ એલ. આર. ૫૬૯], બ્યુમોન્ટ, સી. જે. એ બોમ્બે હાઈકોર્ટનો ચુકાદો આપતા વર્તમાન જેવા કેસોને લાગુ પડતા સિદ્ધાંતો નિર્ધારિત કર્યા અને અવલોકન કર્યું:

“... સુધારો થવો જોઈએ કે નહીં તે પ્રશ્ન ખરેખર તેના પર આધાર રાખે છે કે શું જે નામમાં દાવો અસ્તિત્વમાં ન હોય તેવી વ્યક્તિના નામે લાવવામાં આવ્યો છે કે શું તે માત્ર હાલની વ્યક્તિઓનું ખોટું વર્ણન છે.જો પહેલાનો કેસ હોય, તો દાવો રદબાતલ છે અને કોઈ સુધારો તેને મટાડી શકે નહીં.જો પછીનો કેસ હોય, તો પ્રથમ દૃષ્ટિએ, તેમાં સુધારો થવો જોઈએ કારણ કે સામાન્ય નિયમ, જેમાં કોઈ શંકા નથી કે કેટલાક અપવાદો છે, તે એ છે કે અદાલતે હંમેશા એવા સુધારાને મંજૂરી આપવી જોઈએ જેમાં વિરોધી પક્ષને થયેલા કોઈપણ નુકસાનની ભરપાઈ ખર્ચ દ્વારા કરી શકાય.”.

(ભારપૂર્વક)

૩૦.૪ વરુણ પાહવા વિરુદ્ધના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયનો ઉલ્લેખ કરવો પણ યોગ્ય છે. (૨૦૧૯) ૧૫ એસ. સી. સી. ૬૨૮ માં અહેવાલિત રેણુ ચૌધરીએ નીચે અવલોકન કર્યું છે: –

“૮. આમ પક્ષકારોનો મેમો સ્પષ્ટ રીતે અજાણ્યો છે

ફરિયાદનો મુસદ્દો તૈયાર કરનાર વકીલની ભૂલ.જ્યારે ફરિયાદના વાંચનથી ભૂલ સ્પષ્ટ થાય ત્યારે આવી અજાણતાં ભૂલ સુધારવાનો ઈનકાર કરી શકાતો નથી.પ્રક્રિયાના નિયમો ન્યાયના સહાયક છે અને પક્ષકારોના મૂળ અધિકારોને હરાવી શકતા નથી.તે સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે દલીલોમાં સુધારાને માત્ર કોઈ ભૂલને કારણે નકારી શકાય નહીં.

બેદરકારી, અજાણતા અથવા તો કાર્યવાહીના નિયમોનું ઉલ્લંઘન.જો કોઈ પક્ષ બેદરકારી અથવા બેદરકારી દાખવે તો પણ કોર્ટ હંમેશા દલીલોમાં સુધારો કરવાની મંજૂરી આપે છે કારણ કે દલીલોમાં સુધારો કરવાની સત્તા ન્યાયના હેતુઓને પૂર્ણ કરવા માટે છે અને તે આવી કોઈ સાંકડી અથવા તકનીકી મર્યાદાઓ દ્વારા સંચાલિત નથી.”.

(ભારપૂર્વક)

૩૦.૫ અબ્દુલ રહેમાન અને અન્ય વિરુદ્ધ મોહંમદના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપવો પણ નફાકારક છે.રુલ્ડુ અને અન્યોએ (૨૦૧૨) ૧૧ એસ. સી. સી. ૩૪૧ માં અહેવાલ આપ્યો હતો: –

“૧૦. અપીલકર્તાઓ દ્વારા તેમની ફરિયાદમાં સુધારો કરવા માટે વિનંતી કરવામાં આવેલી તથ્યાત્મક વિગતો અને સામગ્રીને ધ્યાનમાં લેતા પહેલા, આદેશ છટ્ટા નિયમ ૧૭ નો સંદર્ભ લેવો ઉપયોગી છે, જે નીચે મુજબ છે: –

“૧૭. દલીલોમાં સુધારો.—અદાલત કાર્યવાહીના કોઈપણ તબક્કે કોઈ પણ પક્ષને ન્યાયી હોય તેવી રીતે અને શરતો પર તેની દલીલોમાં ફેરફાર અથવા સુધારો કરવાની મંજૂરી આપી શકે છે અને પક્ષો વચ્ચેના વિવાદમાં વાસ્તવિક પ્રશ્નો નક્કી કરવાના હેતુસર જરૂરી હોય તેવા તમામ સુધારા કરવામાં આવશે:

પરંતુ સુનાવણી શરૂ થયા પછી સુધારા માટેની કોઈ અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં, સિવાય કે અદાલત એવા નિષ્કર્ષ પર આવે કે યોગ્ય ખંત હોવા છતાં પક્ષ પક્ષ સુનાવણી શરૂ થાય તે પહેલાં આ મુદ્દો ઉઠાવી શક્યો ન હોત.”.

તે સ્પષ્ટ છે કે દાવાના પક્ષકારોને તેમની વચ્ચેના વિવાદમાં વાસ્તવિક પ્રશ્ન નક્કી કરવાના હેતુસર કાર્યવાહીના કોઈપણ તબક્કે તેમની દલીલોમાં સુધારો લાવવાની મંજૂરી છે.જો તે સુનાવણી શરૂ થાય તે પહેલાં કરવામાં આવે તો અદાલતોએ તેને સ્વીકારવામાં ઉદાર બનવું પડશે.જો આવી અરજી સુનાવણી શરૂ થયા પછી કરવામાં આવે છે, તો તે ઘટનામાં, કોર્ટ એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચવું પડશે કે બાકી હોવા છતાં

ખંતથી, પક્ષ સુનાવણી શરૂ થાય તે પહેલાં આ મુદ્દો ઉઠાવી શક્યો ન હોત.

૧૧. મૂળ જોગવાઈ ૧૯૯૯ ના સુધારા અધિનિયમ ૪૬ દ્વારા દૂર કરવામાં આવી હતી, જો કે, તેને ૨૦૦૨ ના સુધારા અધિનિયમ ૨૨ દ્વારા ફરીથી પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવી છે, પરંતુ સુનાવણી શરૂ થયા પછી સુધારા માટેની અરજીને મંજૂરી આપતા અટકાવવા માટે વધારાની જોગવાઈ સાથે, જ્યાં સુધી કોર્ટ એવા નિષ્કર્ષ પર ન આવે કે યોગ્ય ખંત હોવા છતાં, પક્ષ સુનાવણી શરૂ થાય તે પહેલાં આ મુદ્દો ઉઠાવી શક્યો ન હોત.ઉપરોક્ત પરંતુક, અમુક અંશે, કોઈપણ તબક્કે સુધારાને મંજૂરી આપવા માટે સંપૂર્ણ વિવેકબુદ્ધિને ઘટાડે છે.હાલમાં, જો અરજી સુનાવણી શરૂ થયા પછી દાખલ કરવામાં આવે છે, તો તે

બતાવવું પડશે કે યોગ્ય ખંત હોવા છતાં, તે અગાઉ માંગી શકાયું ન હોત.આ નિયમનો ઉદ્દેશ એ છે કે અદાલતોએ તેમની સમક્ષ આવતા કેસના ગુણદોષની તપાસ કરવી જોઈએ અને પરિણામે, પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદમાં વાસ્તવિક પ્રશ્ન નક્કી કરવા માટે જરૂરી તમામ સુધારાઓને મંજૂરી આપવી જોઈએ, જો કે તે અન્ય પક્ષ સાથે અન્યાય અથવા પૂર્વગ્રહનું કારણ ન બને.આ અદાલતે શ્રેણીબદ્ધ નિર્ણયોમાં ચુકાદો આપ્યો છે કે સુધારાને મંજૂરી આપવાની સત્તા વ્યાપક છે અને ન્યાયના હિતમાં કાર્યવાહીના કોઈપણ તબક્કે તેનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.સુધારાને મંજૂરી આપવાનો મુખ્ય હેતુ મુકદ્દમાને ઓછો કરવાનો છે અને એ દલીલ કે સુધારા દ્વારા માંગવામાં આવેલી રાહતને સમય દ્વારા પ્રતિબંધિત કરવામાં આવી હતી તે દરેક કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને ધ્યાનમાં લેવાની છે.ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતોનું આ અદાલત દ્વારા જે. સેમ્યુઅલ અને અન્યો વિરુદ્ધ ગઢુ મહેશ અને અન્યો, (૨૦૧૨) ૨ એસસીસી ૩૦૦ અને રમેશકુમાર અગ્રવાલ વિરુદ્ધ રાજમાલા એક્સપોર્ટ્સ પ્રા. લિ. માં પુનરાવર્તન કરવામાં આવ્યું છે. લિમિટેડ અને અન્યો, (૨૦૧૨) ૫ એસસીસી ૩૩૭.ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતોને ધ્યાનમાં રાખીને, ચાલો આપણે વિચારણા કરીએ કે અપીલકર્તાઓએ સુધારા માટે કેસ કર્યો છે કે કેમ.".

(ભારપૂર્વક)

૩૧. વધુમાં, સુધારાની અરજી પર વિચારણા કરતી વખતે, અદાલતમાં સુધારાની મંજૂરી આપવા માટે ઉદાર અભિગમ હોવો જોઈએ, જે પક્ષને ન્યાય આપવા સિવાય બીજું કંઈ નહોતું, આ શરતે કે જો આવો સુધારો આપવામાં આવે તો તે વિરોધી પક્ષના અધિકારો પ્રત્યે ગંભીર પૂર્વગ્રહ પેદા કરશે નહીં, જે તેની તરફેણમાં ઉપાર્જિત થાય છે.તે હવે સારી રીતે નક્કી થઈ ગયું છે કે જ્યાં સુધી સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા સારી રીતે માન્યતા પ્રાપ્ત અપવાદ ન હોય ત્યાં સુધી તમામ સુધારાને મંજૂરી આપવામાં આવશે [સંજીવ બિલ્ડર્સ (સુપ્રા) જુઓ].દાવાની કાર્યવાહીની કોઈપણ વિવિધતાને ટાળવા માટે અને પક્ષો વચ્ચેના તમામ દાવાઓ/વિવાદને એક જ વારમાં ઉકેલી શકાય તે માટે, અદાલતે તેને નકારી કાઢવાને બદલે સુધારો મંજૂર કરવા તરફ વલણ અપનાવવું જોઈએ.

૩૨. ઉપરોક્ત તથ્યો અને કેસની પરિસ્થિતિઓને ધ્યાનમાં રાખીને, ઉપરોક્ત સંદર્ભિત કેસોમાં ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત ગુણોત્તર અને ઉપરોક્ત કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, મારો મત છે કે આ બાબતને ટ્રાયલ કોર્ટમાં પાછા મોકલવાની જરૂર નથી.

મુદ્દા નંબર ૫

૩૩. વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી તેમની રજૂઆત દરમિયાન એ બાબત પર ભાર મૂકશે કે જે કેસમાં આ અદાલત વિવાદિત સુધારાની અરજીના ફરીથી ચુકાદા માટે મામલાને ટ્રાયલ કોર્ટમાં પાછો મોકલતી નથી, આવી સ્થિતિમાં, આ અદાલત પ્રતિવાદીના હિતનું રક્ષણ કરી શકે છે, જેથી, જે સુધારો માંગવામાં આવ્યો છે અને મંજૂર થઈ શકે છે, તેને આવા સુધારાની અરજી દાખલ કરવાની તારીખથી મંજૂરી આપી શકાય છે, દાવાની પ્રારંભિક સ્થાપનાની તારીખથી નહીં. જ્યારે કે, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સીરવઈ રજૂઆત કરશે કે આ અદાલત દ્વારા આવો ઉપાય અપનાવવામાં નહીં આવે કારણ કે સુધારો માત્ર સ્પષ્ટીકરણાત્મક અને પરિણામી પ્રકૃતિનો છે, તેથી પ્રતિવાદીની તરફેણમાં આવા કોઈ રક્ષણની જરૂર નથી.

૩૪. જ્યારે આ અદાલતે અહીં ઉપર આ રીતે જવાબ આપ્યો હોય, ત્યારે વિવાદિત સુધારાની અરજીમાંથી વિવાદની પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં રાખીને, વિવાદિત સુધારાની અરજીનો ફરીથી નિર્ણય લેવા માટે મામલાને ટ્રાયલ કોર્ટમાં પાછા મોકલવા માટે વલણ ધરાવતું નથી, ત્યારે પક્ષકારોના અધિકારોનું આ અદાલત દ્વારા સમાનતા, ન્યાયી રમત અને ન્યાયના સિદ્ધાંતને અનુસરીને રક્ષણ કરવું જરૂરી છે.

૩૫. વર્તમાન કેસમાં મર્યાદાનો મુદ્દો કાયદો અને હકીકતનો મિશ્ર પ્રશ્ન માનવામાં આવે છે, અને અગાઉ જે સુધારાની માંગ કરવામાં આવી હતી તેનો જવાબ આપ્યા પછી, તે નિરાશાજનક રીતે સમય-પ્રતિબંધિત નથી, પરંતુ તે જ સમયે, તે અવલોકન કરવું અયોગ્ય રહેશે નહીં કે વાદીએ જ્યારે વર્ષ ૨૦૧૩ માં પ્રથમ સુધારાની અરજી દાખલ કરી હતી અને અથવા કેસ હોય ત્યારે દાવો દાખલ કરતી વખતે આવી સ્પષ્ટતા અને પરિણામી અરજીઓ માંગી હોત.

૩૬. તેથી, વર્તમાન કેસની આવી વિચિત્ર હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલત વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશીની રજૂઆતોને એ હદ સુધી સ્વીકારવા માંગે છે કે વાદી દ્વારા માંગવામાં આવેલા સુધારાને વિવાદિત સુધારા અરજીની તારીખથી અમલમાં મૂકી શકાય પરંતુ તે દાવાની પ્રારંભિક સ્થાપનાની તારીખ સાથે સંબંધિત નહીં હોય.

૩૭. જેમ કે, હવે તે કાયદાની સારી રીતે સ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિ છે કે યોગ્ય કિસ્સાઓમાં, અદાલત સુધારો મંજૂર કરતી વખતે સંબંધના સિદ્ધાંતની અરજીને પ્રતિબંધિત કરી શકે છે અને સુધારાની મંજૂરી આપવામાં આવે તે તારીખથી સુધારાની અરજીને મંજૂરી આપી શકે છે.

૩૮. સંપત કુમાર વિરુદ્ધ અચ્યાક્રમ્ણના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખવો નફાકારક રહેશે. અચ્યાક્રમ્ણે (૨૦૦૨) ૭ એસ. સી. સી. ૫૫૯ માં અહેવાલ આપ્યો હતો જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે આ રીતે ચુકાદો આપ્યો છે: –

“૧૦. એકવાર સામેલ કરવામાં આવેલ સુધારો દાવાની તારીખ સાથે સંબંધિત છે.જો કે, દલીલોના સુધારાના સંદર્ભમાં સંબંધ-પીઠનો સિદ્ધાંત સાર્વત્રિક રીતે લાગુ થતો નથી અને યોગ્ય કિસ્સાઓમાં અદાલત એ નિર્દેશ આપવા માટે સુધારાને મંજૂરી આપતી વખતે સક્ષમ છે કે તેના દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવેલ સુધારો દાવાની તારીખ સાથે સંબંધિત નહીં હોય અને તેના દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવેલી હદ સુધી તે સુધારાની માંગ કરતી અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી તે તારીખે અદાલત સમક્ષ લાવવામાં આવી હોવાનું માનવામાં આવશે. (સિદ્ધલિંગમ્મા વિ. મમતા શેનોય [(૨૦૦૧) ૮ એસસીસી ૫૬૧] માં અવલોકનો જુઓ.

૧૧. વર્તમાન કેસમાં દાવો દાખલ થયાની તારીખ પછી લગભગ ૧૧ વર્ષ સુધી સુધારાની માંગ કરવામાં આવી રહી છે.વાદીને કાયમી પ્રતિબંધાત્મક હુકમ જારી કરવાની રાહત માંગતી અને જે બાકી છે તે જ મૂળભૂત હકીકતો પર માલિકીની ઘોષણા અને કબજાની

વસૂલાતની રાહત માંગતો નવો દાવો દાખલ કરવા પર પ્રતિબંધ નથી.દાવાની વિવિધતાને ટાળવા માટે બાકી મુકદ્દમામાં માલિકીની જાહેરાત અને કબજાની વસૂલાતની રાહતની મંજૂરી આપવી એ વિવેકબુદ્ધિની યોગ્ય કવાયત હશે.વાદીએ આરોપ લગાવ્યો છે કે રાહત માટે કાર્યવાહીનું કારણ હવે દાવાની પેન્ડન્સી દરમિયાન તેની સામે આવ્યું હોવાનું ઉમેરવામાં આવ્યું છે.સુધારા દ્વારા સમાવિષ્ટ કરવા માંગવામાં આવેલા દાવાઓના ગુણદોષનો નિર્ણય સુધારા માટેની પ્રાર્થનાને મંજૂરી આપવાના તબક્કે થવો જોઈએ નહીં.જો કે, પ્રતિવાદી એ રજૂઆત કરવામાં સાચો છે કે જો તેણે પ્રતિકૂળ કબજાના માધ્યમથી તેના હકને પહેલેથી જ પૂર્ણ કરી દીધો હોય, તો સુધારાની મંજૂરી આપીને અને નવી રાહત માંગીને, જે દાવાની તારીખ સાથે સંબંધિત હશે અને આમ પ્રતિવાદી દ્વારા મેળવવામાં આવ્યો હોવાનો દાવો કરવામાં આવેલા સૂચિત હકના સમયગાળાની ગણતરીમાં લગભગ ૧૧ વર્ષના સમયગાળાને બાકાત રાખીને, સમય જતાં તેને મળેલા લાભથી પ્રતિવાદીને વંચિત કરીને, આ રીતે ઉપાર્જિત અધિકારને હરાવવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં.પ્રતિવાદીના હિતનું રક્ષણ એ નિર્દેશ દ્વારા કરી શકાય છે કે જ્યાં સુધી હકની ઘોષણા અને કબજાની વસૂલાતની રાહતની વાત છે, ત્યાં સુધી તે સંબંધમાં વિનંતી

જે તારીખે સુધારા માટેની અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે તે તારીખે કરવામાં આવી હોવાનું માનવામાં આવશે."

(ભારપૂર્વક)

૩૯. આમ, વર્તમાન કેસની ઉપરોક્ત વિચિત્ર હકીકતો અને સંજોગો અને દાવાની પેન્ડન્સી દરમિયાન વિવાદની પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં રાખીને અને સંપથ કુમાર (ઉપરોક્ત) ના ગુણોત્તર અનુસાર સંબંધના સિદ્ધાંતને લાગુ કરવા માટે માંગવામાં આવેલા સુધારાના સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને, મારો મત છે કે વાદી દ્વારા માંગવામાં આવેલા સુધારાને મંજૂરી આપવામાં આવશે પરંતુ આવા સુધારાને દાવામાં સામેલ કરવામાં આવશે અને તે સંબંધમાં વિનંતીઓ જે તારીખે સુધારા માટેની અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે તે તારીખે કરવામાં આવી હોવાનું માનવામાં આવશે.

નિર્ણય

૪૦. ઉપરોક્ત અવલોકન, ચર્ચા અને કારણોનું પરિણામ નીચેના નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જશે: –

૪૦.૧ સિવિલ પ્રોસિજર કોડના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ની જોગવાઈ ૦૧.૦૭.૨૦૦૨ પહેલાં દાખલ કરવામાં આવેલા સિવિલ દાવાને લાગુ પડશે નહીં.

૪૦.૨ વર્તમાન કેસની હકીકતોમાં, ટ્રાયલ કોર્ટે સિવિલ પ્રોસિજર કોડ (એમેન્ડમેન્ટ) એક્ટ ૨૦૦૨ની કલમ ૧૬ (૨) (બી) ની અવગણના કરીને સિવિલ પ્રોસિજર કોડના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ની જોગવાઈને ભૂલથી લાગુ કરી છે, જેથી વિવાદિત સુધારાની અરજીને આંશિક રીતે નકારીને કાયદાની ગંભીર ભૂલો અને અધિકારક્ષેત્રની ભૂલ કરી છે.

૪૦.૩ સુધારાની પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં રાખીને, સિવિલ પ્રોસિજર કોડ (સી. પી. સી.) ના બિન-સુધારેલા આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ની લાગુ પડતી બાબત વિવાદિત સુધારાની અરજીને લાગુ પડે છે અને તેથી અહીં ઉપર ચર્ચા કરવામાં આવી છે તેમ દલીલમાં સુધારાના સંદર્ભમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત ગુણોત્તરને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલત વાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી વિવાદિત સુધારાની અરજીને મંજૂરી આપવા તરફ વલણ ધરાવે છે.

૪૦.૪ તેમ છતાં, આંક ૨૯૦ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી વિવાદિત સુધારા અરજીને મંજૂરી આપતી વખતે, આથી સ્પષ્ટતા કરવામાં આવે છે કે આવા સુધારા અને અરજીઓને દાવામાં સામેલ કરવા માટે સુધારવા/મંજૂરી આપવાની માંગ

કરવામાં આવી છે, તે દાવામાં વિવાદિત સુધારા અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે તે તારીખે કરવામાં આવી હોવાનું માનવામાં આવશે, એટલે કે ૧૩.૦૬.૨૦૨૪.

૪૦.૫ વાદીને આથી આ આદેશ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ૧૫ દિવસના સમયગાળાની અંદર સુધારેલી ફરિયાદ રજૂ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

૪૦.૬ તેવી જ રીતે, પ્રતિવાદી માટે આવા સુધારેલા દાવાની નકલ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી બે અઠવાડિયાની અંદર વાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સુધારેલી ફરિયાદ સામે વધારાનું લેખિત નિવેદન દાખલ કરવાનું ખુલ્લું છે.

૪૦.૭ પક્ષકારોની સુધારેલી દલીલોના પ્રકાશમાં જરૂરી વધારાના મુદ્દાઓ ઉમેરવા માટે સંબંધિત પક્ષો ટ્રાયલ કોર્ટને વિનંતી કરવા માટે ખુલ્લા છે.

૪૦.૮ આવી સ્થિતિમાં, પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી, ટ્રાયલ કોર્ટ પક્ષકારોની સુધારેલી દલીલોમાંથી જરૂરી વધારાના મુદ્દાઓ તૈયાર કરશે.ત્યારબાદ, પક્ષકારો વર્ષ ૧૯૯૫માં શરૂ કરવામાં આવેલા દાવાની સુનાવણી વહેલી તકે પૂર્ણ કરવા માટે ટ્રાયલ કોર્ટને તેમનો સહકાર આપશે અને તમામ સંબંધિત લોકો દ્વારા પ્રયાસ કરવામાં આવશે કે આવા જૂના દાવાને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા વહેલી તકે ચુકાદો આપી શકાય.

જ૧. વિદાય લેતા પહેલા, એ સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ રેકૉર્ડ પર આવતા પુરાવા અનુસાર અને અહીં ઉપર કરવામાં આવેલા કોઈપણ નિરીક્ષણથી પ્રભાવિત થયા વિના તેની સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવેલા તમામ મુદ્દાઓનો નિર્ણય લેવો પડશે, જોકે કાયદા અનુસાર પક્ષકારો વચ્ચે નિર્ણય લેવાની જરૂર છે.

જ૨. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, વર્તમાન રિટ અરજીને અંશતઃ મંજૂરી આપવામાં આવી છે.નિયમને ઉપરોક્ત હદ સુધી સંપૂર્ણ બનાવવામાં આવ્યો છે.ખર્ચ માટે કોઈ ઓર્ડર નથી.

સહિ/-

(મૌલિક જે. શેલત, ન્યાયમૂર્તિ)

મો. મો. મનીસ

આગળનો આદેશ

ચુકાદો જાહેર થયા પછી, આદેશ પર રોક લગાવવા માટે પ્રતિવાદીની વિનંતીઓ માટે હાજર રહેલા વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ, શ્રી મિહિર જોશી, જેનો વિદ્વાન વકીલ શ્રી જમશેદ કવિના દ્વારા અરજદાર માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એસ.પી. મજમુદાર સાથે વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે.

દાવો વર્ષ ૧૯૯૫નો છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, આવી વિનંતી આથી નકારી કાઢવામાં આવે છે.

સહિ/-

(મૌલિક જે. શેલત, ન્યાયમૂર્તિ)

મો. મો. મનીસ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be

authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.